

KARMØY KONTROLL- OG KVALITETSUTVALG

MØTEINNKALLING

Dato: onsdag 23. mai 2018
Tid: kl 17.30
Sted: Karmøy Rådhus, rom 309

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf 52 75 73 50, som sms til mobil tlf. 959 86 979 eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som råd er. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt. Sakskartet vil bli lagt ut på kommunens nettside via www.kontrollutvalgene.no

Rådmannen inviteres/innkalles til å orientere i sak 13/18 og regnskapssakene.

Sakliste:

- 12/18 Godkjenning av protokoll fra møtet 07.03.18
- 13/18 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport – «Håndtering av varslingssaker»
- 14/18 Karmøy kommune - årsregnskap 2017 – kontrollutvalgets uttalelse
- 15/18 Karmøy Vannverk - årsregnskap 2017 – uttalelse
- 16/18 Forvaltningsrevisjon - prosjektpplan - «Kvalitet i barnehager»
- 17/18 Selskapskontroll – rapport – «Karmsund Havn IKS»
- 18/18 Plan for orienteringer om kommunens drift og selskaper
- 19/18 Referat- og orienteringssaker 23.05.18

Eventuelt

Karmøy/Aksdal 16.05.18

Einar R. Endresen (sign.)
Utvalgsleder


Toril Hallsjø
daglig leder/utvalgsssekretær

Kopi:	Ordfører	(møte- og talerett)
	Revisor	(møte- og talerett)
	Rådmann	(invitert/innkalt m/andre fra adm.)
	Varamedlemmer	(til orientering)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	23.05.18	12/18

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 07.03.18

Vedlegg: Protokoll fra møtet 07.03.18

Saksorientering:

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontroll- og kvalitetsutvalgets møte 07.03.18. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt administrasjonen og kommunestyret til orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokollen fra møtet i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg den 07.03.18 godkjennes.

Aksdal, 15.05.18

Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær

KARMØY KONTROLL- OG KVALITETSUTVALG

PROTOKOLL

Onsdag 7. mars 2018 ble det avholdt møte i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg under ledelse av utvalgets leder Einar Endresen.

MØTESTED:	Karmøy Rådhus, rom 309
MØTESTART/MØTESLUTT:	kl. 17.30 – kl. 19.10
MØTENDE MEDLEMMER:	Einar R. Endresen (FrP), Svein Andreas Næsse (Ap), Solrun Gjerdevik (V), Brit Astrid Grønning (H), Per Inge Sjurseth (FrP), Wenche Lindtner (Sp) og Øyvind Meistad (KrF)
MØTENDE VARAMEDLEM:	Ingen
FORFALL:	Ingen
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Daglig leder/utvalgssekretær Toril Hallsjø, Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
FRA REVISJONEN MØTTE:	Revisor/partner Roald Stakland, KPMG AS Björg Rabbe Sandven, KPMG Bergen i sak 9 og 10/18
ANDRE SOM MØTTE:	Konst. rådmann Ørjan Røed Helse- og omsorgssjef Nora Olsen-Sund Økonomisjef Morten Sørensen i sak 11/18, nr. 7
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Sak 11/18, nr. 7 om regnskap 2017 ble tatt først, deretter etter liste. Utvalgsleder varslet at han hadde noe å melde under Eventuelt.

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 8/18 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 31.01.18

Sekretariatets innstilling:

Protokollen fra møtet i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg den 31.01.18 godkjennes.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 07.03.18:

Utvalget hadde ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalget 07.03.18:

Protokollen fra møtet i Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalget den 31.01.18 godkjennes.

SAK 9/18 FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT OM «KOSTNADSEFFEKTIVITET INNENFOR PLEIE- OG OMSORG»

Sekretariatets innstilling:

1. Karmøy kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Kostnadseffektivitet innenfor pleie- og omsorg» fra KPMG AS til orientering.
2. Rapporten oversendes rådmannen for videre oppfølging av rapportens anbefalinger.
3. Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontroll- og kvalitetsutvalget om oppfølging av rapporten innen 12 måneder etter kommunestyrets vedtak.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 07.03.18:

Forvaltningsrevisor Sandven gikk igjennom rapportens tre hovedproblemstillinger og deres funn. Kommunen har høyere kostnadsnivå enn andre, som kan skyldes smådriftsulemper og sterk vekst i perioden. Ansatte er positive til ny teknologi, men det vil ikke nødvendigvis føre til mer effektivitet, men bedre kvalitet. Hun pekte på at kommunen har lite rutiner på oppfølging av avvik gjennom budsjettjusteringer. Utvalget fant rapporten interessant.

Helse- og sosialsjef Olsen-Sund pekte på at dette var langsiktig arbeid som var igangsatt gjennom organisering og innføring av velferdsteknologi. Gevinstrealisering ville komme og at de kan bli bedre. Hjelpebehovet for institusjonsboere var nå klart større enn før, som igjen fører til at mer kostnader. Utbyggingen i Skudenes ville føre til mer effektiv drift med 107 plasser enn dagens 37.

Utvalgsleder fremmet forslag om at KPMG presenterte rapporten i forkant av kommunestyrebehandling. Utvalget sluttet seg til leders forslag.

Enstemmig vedtak i kontrollutvalget 07.03.18:

Kontrollutvalget engasjerer KPMG as til å presentere rapport om kostnadseffektivitet innenfor pleie- og omsorg for kommunestyret den 14. mai. Kostnadene dekkes over kontrollutvalgets budsjett.

Enstemmig vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalget 07.03.18 og innstilling til kommunestyret:

1. *Karmøy kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Kostnadseffektivitet innenfor pleie- og omsorg» fra KPMG AS til orientering.*
2. *Rapporten oversendes rådmannen for videre oppfølging av rapportens anbefalinger.*
3. *Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontroll- og kvalitetsutvalget om oppfølging av rapporten innen 12 måneder etter kommunestyrets vedtak.*

SAK 10/18 VALG AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT 2018

Sekretariatets innstilling:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg ber revisjonsselskapet KPMG AS om å legge fram prosjektmandat på prosjekt omtil neste møte, 23.05.18.

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 07.03.18:

Nestleder Næsse fremmet forslag om et prosjekt innenfor barnehagesektoren. Han la fram følgende forslag til problemstilling: «*I hvilken grad har kommunen etablert et kontrollsystem som skal bidra til å sikre at barnehagene i kommunen drives i samsvar med gjeldende regelverk – og hvordan fungerer det i praksis*».

Meistad kunne tenke seg et prosjekt om risiko rundt investeringer i finansmarkedet. Utvalgsleder foreslo et prosjekt om praktisering av offentlighetsloven.

Utvalget ble enig om å gå for nestleders forslag, hvor revisor ble bedt om å se nærmere på blant annet bemanning og håndtering av avvik. Utvalget var enig om det var viktig med god kvalitet i tilbudet til en sårbar gruppe.

Da ingen av forslagene var tatt inn i vedtatt plan, foreslo utvalgsleder at planen tas opp til revidering som egen sak. Utvalget sluttet seg forslaget.

Enstemmig vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalget 07.03.18:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg ber revisjonsselskapet KPMG AS om å legge fram prosjektmandat på et prosjekt om «Kvalitet i barnehagen» til neste møte, 23.05.18.

SAK 11/18 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 07.03.18

7. Karmøy kommunes årsregnskap 2017 v/økonomisjefen
8. Kontrollrapport 2017 vedr skatteoppkrever for Karmøy kommune
9. Tilbakemelding fra Kontrollutvalgskonferansen 07.- 08.02.18 v/utvalgsleder
10. Invitasjon til FKT-konferansen 29.-30.05.18 og årsmøte i FKT på Gardermoen
11. Oppfølging av møteprotokoller:

<i>Kommunestyret</i>	<i>05.02.18</i>
<i>Formannskapet</i>	<i>19.02.18</i>
<i>Administrasjonsutvalget (W.L)</i>	<i>21.02.18</i>
<i>Hovedutvalg teknisk og miljø (Ø.M og P.I.S.)</i>	<i>27.02.18</i>
<i>Hovedutvalg helse og omsorg (S.G)</i>	<i>28.02.18</i>
<i>Hovedutvalg oppvekst og kultur (S.A.N. og B.A.G.)</i>	<i>31.01.18</i>
<i>Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne</i>	<i>27.02.18</i>
<i>og eldreråd (E.R.E)</i>	<i>27.02.18</i>
12. eINFO 1/18 – Redegjørelse for likestilling mv. i årsberetningen
13. Kommunal Rapport 05.02.18 – Bernt svarer: Taushetsplikt og lukkede møter
14. Statusoversikt pr. februar 2018

Behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget 07.03.18:

Økonomisjefen viste lysark og orienterte om foreløpige regnskapstall pr 15.02.18. Tallene er ikke revidert, og årsresultatet vil bli lagt fram for utvalget i mai som egen sak, etter at revisjonsberetning er klar.

Av en omsetning på 3,1 milliarder viser resultatet 79.2 millioner i mindreforbruk/overskudd. Det er det «beste på lenge». Netto driftsresultatet vil trolig komme på 4,5 %, og er godt over anbefalt nivå. Kommunen har lånegjeld på 2,2 milliarder, som gir en lånedekning på 74 %. Så lenge renten er lav, er det ingen krise og lavere enn mange andre kommuner. Noen av lånene har flytendene rente, men mest med fast rente. Den finansielle beholdningen på 1,1 milliard og gevinsten fra finansmarkedet ble 26 mill. mot budsjettert 12 mill. kr. Disse er i følge økonomisjefen plassert med lav risiko.

Han viste fordeling av utgiftene mellom sektorene for årene 2005 og 2017, og den viste at helse og omsorg hadde økt fra 35 % til 40 %. Investeringene var i 2017 på hele 365 mill. kr (131 prosjekter) mot 186 mill. i 2016. Veia sykehjem var det største prosjektet. Det kom inn mindre skatteinntekter enn budsjettet, men høyere rammetilskudd. Befolkningsveksten var bare på 14 flere innbyggere da utflyttingen var høy i 2017. Kommunens gjennomsnittsalder har økt fra 33 til 38 år og kommunen er ikke så «ung» lenger. Utvalget kom med enkelte kommentarer.

Utvalgsleder orienterte fra NKRF-konferansen. Det hadde vært sterke og gode forelesere innen aktuelle temaer som digitalisering og arbeidslivskriminalitet.

Sekretær viste til intern frist til 15.03 for påmelding til neste konferanse. Utvalgsleder opplyste at han deltar fra fylkeskommunen. Lindtner og Meistad meldte sin interesse.

Enstemmig vedtak i kontroll- og kvalitetsutvalget 07.03.18:

Referatsakene 7- 14 blir tatt til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg tar økonomisjefens gjennomgang av Karmøy kommunes foreløpige regnskapstall for 2017 til orientering.

Sekretariatet kan melde på to medlemmer til FKT-konferansen 29.-30.mai. Aktuelle deltakere: Wenche Lindtner og Øyvind Meistad.

Eventuelt

Leserinlegg fra utvalgsleder

Utvalgsleder viste til medieoppslag omkring rundskriv om besøk/befaringer i kommunens virksomheter og tidligere behandling av oversendt hovedutvalgsak om dagtilbud for demente. Han opplyste at han har uttalt seg i leserinnlegg, på egne vegne, men har opplyst at han er leder av kontroll- og kvalitetsutvalget. Han har stilt seg bak ordførerens kritikk av tre kommunestyremedlemmer. Han viste til hensynet til privatlivets fred og personvern og at utvalget forholder seg til bare til rådmannen. Rådmannens tilbakemelding viste til at håndhevelsen var i samsvar med direktoratets regelverk. Det var da ikke var grunnlag for ytterligere undersøkelser eller granskning.

Neste møte

Etter vedtatt møteplan er neste møte **onsdag 23. mai** kl.17.30. Foreløpig saker: årsregnskap 2017, oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapportene «Håndtering av varslingssaker» og «Innkjøp», forslag til prosjektmandat til nytt prosjekt innen barnehage, oppdatering av forvaltningsrevisjonsplan.

Karmøy, 7. mars 2018

Einar Endresen (sign.)
leder


Toril Hallsjø (sign.)
utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	23.05.18	13/18
Kommunestyret	18.06.18	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – «HÅNTERING AV VARSLINGSSAKER»

Vedlegg: Rådmannens tilbakemelding m/vedlegg, mottatt 09.05.18

Saksorientering:

Karmøy kommunestyre behandlet i møtet 15.05.17, sak 31/17 forvaltningsrevisjonsrapport fra KPMG AS om undersøkelser i forbindelse med varslingssak, og fattet følgende enstemmige vedtak:

1. *Karmøy kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Håndtering av varslingssaker» fra KPMG AS til orientering.*
2. *Rapporten oversendes rådmannen for videre oppfølging av rapportens anbefalinger, som er oppsummert i 6 punkter i sammendraget.*
3. *Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontroll- og kvalitetsutvalget om oppfølging av rapporten innen 9 måneder etter kommunestyrets vedtak.*
4. *Karmøy kommunestyre ber rådmannen vurdere «Prosedyre for håndtering av brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser om psykososialt arbeidsmiljø», og om man finner at begrepet «klage» i prosedyren bør erstattes med «varslings». Dette for å klargjøre at ansatte som fremmer klage i slike saker har krav på beskyttelse som varslere i henhold til AML §§ 2-4 og 2-5.*
5. *Forvaltningsrevisjonsrapporten oversendes hovedutvalgene, administrasjonsutvalget og arbeidsmiljøutvalget til orientering.*

Rapporten hadde følgende anbefalinger (oppsummert):

- tydeliggjøring av varslingsmottakers rolle,
- etablering av varslingssekretariat,
- sørge for tilstrekkelig kapasitet ved gjennomføring av vurdering og faktaundersøkelser,
- bedret informasjon underveis og i etterkant av faktaundersøkelser,
- etablering av rutiner for ivaretagelse av personopplysninger og
- jevnlig informasjon om varslingsrutiner.

Rapporten var vedlagt sak til kontroll- og kvalitetsutvalget og kommunestyret og ligger på til sekretariatets nettsider under Karmøy sine rapporter.

Rådmannen viste til i møtet 31.01.018, da oppfølging av rapport om en konkret varslingssak ble behandlet, at tilbakemelding om denne rapporten ville bli oversendt utvalget for behandling i marsmøtet. Saken ble i forkant av det møtet utsatt til mai. Konstituert rådmann og kvalitetsrådgiver vil da møte.

Sekretariatet har fått oversendt tilbakemelding 09.05.18. Rådmannen har i vedlagt brev kommet med sin tilbakemelding om oppfølging av av rapportens anbefalinger. I tillegg har rådmannen kommentert vedr kommunestyrevedtak pkt 4. En arbeidsgruppe har kommet med forslag og rapporten har blitt behandlet i rådmannens ledergruppe, i AMU og i administrasjonsutvalget i møtet 21.02.18, sak 12/18.

Tilbakemeldingen gir en redegjørelse om hvilken oppfølging som er gjort. Anbefalte tiltak er nærmere kommentert og det vises til vedlegget.

Sekretariatets kommentarer

I følge kontrollutvalgsforskriften med merknader, tilligger det kontrollutvalget å se til at rådmannen følger opp rapporter. Dette skal sikre at kontroll og tilsyn får effekt og bidra til forbedring. Utvalget skal gi rapport til kommunestyret hvordan merknadene er fulgt opp.

Det ligger ikke til kontrollutvalget å fastsette hvordan administrasjonen skal følge opp påviste avvik/svakheter i det konkrete tilfellet, da dette er rådmannens ansvar. Kontrollutvalget kan rapportere om tidligere saker til kommunestyret, dersom kontrollutvalget mener saker ikke er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

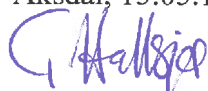
Det har vært praksis for at administrasjonen møter i utvalget og orienterer om oppfølgingen eller svarer på spørsmål, i tillegg til skriftlig oversendelsen.

Sekretariatet mener her har rådmannen gitt sin tilbakemelding og anbefalte tiltak er det tatt tak i gjennom nye rutiner.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Karmøy kommunestyre tar rådmannens tilbakemelding om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport «Håndtering av varslingssaker» til orientering.

Aksdal, 15.05.18



Toril Hallsjø (sign.)

Daglig leder/utvalgssekretær



Kommunen som vil at du skal lykkes!
Haugaland 
Kontrollutvalgsekretariat IKS
Mottatt dato: 09.05.18
Journalført: 18/156/18
Arkivkode: 216

Dato: 08.05.2018
Saksbeh: Beathe Andreassen
Saksnr: 16/4422-11
Løpenr: 31387/18
Arkivkode: 400 & 59

OPPFØLGING AV ANBEFALINGENE FRA KPMG I FORVALTNINGSRAPPORT OM HÅNDTERING AV VARSLINGSSAKER

Med henvisning til vedtak i kommunestyret den 15.05.2017 saknr 31/17 ble det vedtatt at Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontroll- og kvalitetsutvalget om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Håndtering av varslingsaker i Karmøy kommune» fra KPMG innen 9 måneder etter kommunestyrets vedtak.

Rådmannens ledergruppe nedsatte en arbeidsgruppe hvor gruppens mandat var å vurdere og komme med forslag til løsninger på forvaltningsrapportens anbefalinger. Arbeidsgruppens forslag er behandlet i Rådmannens ledergruppe, AMU og Administrasjonsutvalget.

Arbeidsgruppens rapport: «Oppfølging av anbefalingene fra forvaltningsrapport om håndtering av varslingsaker i Karmøy kommune» følger vedlagt og er Rådmannens svar på kommunestyrets vedtak i saken.

Med vennlig hilsen

Ørjan Røed
Konstituert Rådmann

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever derfor ingen signatur.



Oppfølging av anbefalingene fra KPMG i forvaltningsrapport om håndtering av varslingsaker

I det følgende presenteres de seks anbefalingene fra KPMG, og hvilken oppfølging som er blitt gjort i Karmøy kommune:

1. Tydeliggjøring av varslingsmottakers rolle

Varslingsmottakers rolle er tydeliggjort i i punkt 1, kap 4.2 i *Prosedyre for håndtering av varsel om kritikkverdige forhold (vedlegg 3)*. Dersom andre enn kommunens varslingsmottak mottar et varsel, så skal varselet skrives ned og videreformidles til varslingssekretariatet.

2. Etablering av varslingssekretariat

Det er etablert varslingssekretariat i kommunen. Varslingssekretariatet er den funksjonen som behandler og håndterer alle varslingsaker i kommunen. Medlemmene i sekretariatet består av ett hovedverneombud, én medarbeider innen personalfunksjonen og én jurist.

Varslingssekretariatet er videre beskrevet i kap 5.6 i *Reglement for varslings om kritikkverdige forhold* og kap 4.3 i *Prosedyre for håndtering av varsel om kritikkverdige forhold (vedlegg 1)*.

3. Sørge for tilstrekkelig kapasitet ved gjennomføring av vurdering og faktaundersøkelser

Kapasitet

Grunnet opprettelse av varslingssekretariat som skal behandle alle innkomne varslinger om kritikkverdige forhold, vil medlemmene i sekretariatet få avsatt tilstrekkelig tid til håndtering av varslingsakene. Sekretariatet vil også gjøre de nødvendige forundersøkelsene for å avklare om kriteriene for et varsel om kritikkverdige forhold er tilstede. Gjennom disse forundersøkelsene så vil det sikres at det kun er varsel i henhold til Arbeidsmiljøloven kap 2A som blir håndtert.

Faktaundersøkelser

Faktaundersøkelser skal kun gjennomføres dersom det er brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser §4.3 (det psykososiale arbeidsmiljøet)- altså tilfeller der hvor vanligvis den som er direkte berørt eller utsatt for bruddet melder. Faktaundersøkelser vil dermed ikke bli gjennomført i tilknytning til varslingsaker lengre. Eventuelle personalsaker som oppstår i tilknytning til en varslingsak vil kunne være gjenstand for faktaundersøkelse.

Det pågår et parallelt arbeid hvor det utarbeides egen prosedyre for gjennomføring av faktaundersøkelser i Karmøy kommune. Det vil her være fokus på habiliteten til faktaundersøkeren og tidlig avklaring om behovet for gjennomføring av faktaundersøkelse (hvilke andre tiltak er prøvd). Arbeidet forventes ferdigstilt høsten 2018.

4. Bedret informasjon underveis og i etterkant av faktaundersøkelser

Det refereres til overstående punkt hvor det nevnes at det pågår utarbeidelse av prosedyre for gjennomføring av faktaundersøkelser. Denne prosedyren vil kobles opp mot *prosedyre for melding om brudd på krav til det psykososiale arbeidsmiljøet (§4-3AML)*.

5. Etablering av rutiner for ivaretagelse av personopplysninger.

Rutiner for ivaretagelse av personopplysninger i varslingssaker er utarbeidet. Dette kommer frem av kap 6 i *prosedyre om håndtering av varsel om kritikkverdige forhold* (Vedlegg 3). Behandling av personopplysninger vil være i tråd med kommende ny personvernlovgivning.

6. Jevnlig informasjon om varslingsrutiner.

Alle ansatte skal gjennomgå nano-opplæring i varslingssystemet ila juni-august 2018. Informasjon om kommunens varslingssystem vil være en fast del av opplæringen til alle nyansatte.

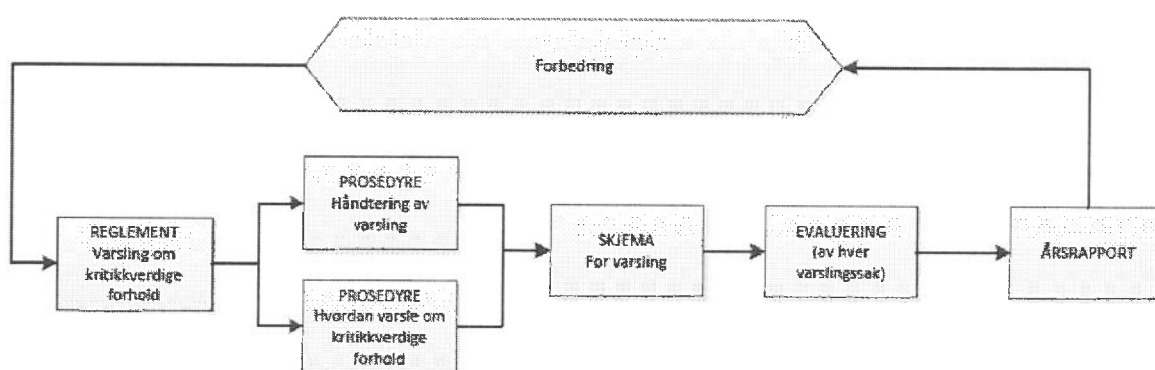
Nedenfor stående punkt kommer i tillegg til forvaltningsrapportens anbefalinger:

7. Prosedyre for håndtering av brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser om psykososialt arbeidsmiljø

Karmøy kommunestyre ber rådmannen vurdere «Prosedyre for håndtering av brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser om psykososialt arbeidsmiljø», og om man finner at begrepet «klage» i prosedyren bør erstattes med «varsling». Dette for å klargjøre at ansatte som fremmer klage i slike saker har krav på beskyttelse som varslere i henhold til AML §§ 2-4 og 2-5.

Grunnet det nå er fokusert på forskjellene mellom varsling om kritikkverdige forhold og melding om brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser om psykososialt arbeidsmiljø vil det i denne prosedyren ikke bli brukt begrepet «varsling» - ettersom dette ikke er varsling i henhold til AML kap 2A.

Varslingssystemet til Karmøy kommune består nå av tre førende dokumenter (vedlagt), skjema for gjennomføring og håndtering av varsling, evalueringsprosess og forbedringsprosess:



Oversikt over vedlegg:

1. Reglement – varsel om kritikkverdige forhold
2. Prosedyre – varsling om kritikkverdige forhold
3. Prosedyre – håndtering av varsel om kritikkverdige forhold

REGLEMENT - VARSLING OM KRITIKKVERDIGE FORHOLD

1 HENSIKT - OG OPPFORDRING TIL VARSLING OM KRITIKKVERDIGE FORHOLD

Karmøy kommunen skal være en åpen organisasjon der ansatte skal ha frihet til ytre seg, også kritisk, om faktiske forhold i kommunen. Ansatte har viktig kunnskap som kan ha stor allmenn interesse, og det skal derfor være stor takhøyde for at ansatte uttaler seg på egne vegne om slike forhold i det offentlige rom.

Varsling om kritikkverdige forhold er en spesiell form for ytring der arbeidstakere varsler om brudd på lover og regler, interne skriftlige retningslinjer eller allmenne oppfatninger om forsvarlighet og etikk i den virksomheten de arbeider. Hensikten med varslingsordningen er at kritikkverdige forhold opphører og arbeidstakers varsling er et viktig bidrag til at det skjer. Arbeidstakere i Karmøy kommune oppfordres til å varsle om kritikkverdige forhold.

Dette dokumentet inneholder overordnede føringer og prinsipper for ytringsfrihet og varsling om kritikkverdige forhold. Dokumentet skal sammen med tilhørende prosedyrer bidra til at arbeidstakere varsler om kritikkverdige forhold - og at varsling håndteres på en hensiktsmessig måte i organisasjonen.

2 GYLDIG FOR

Dette reglementet gjelder først og fremst for ansatte, oppdragstakere og innleide arbeidstakere.

Kommunen ønsker imidlertid tips og meldinger om kritikkverdige forhold fra andre, for eksempel innbyggere, brukere eller leverandører. Slike tips/meldinger om kritikkverdige forhold skal så langt det er mulig håndteres i tråd med dette reglementet med tilhørende prosedyrer.

Rådmannen har overordnet ansvar for at dette reglementet er etablert og oppdatert.

2.1 Rett og plikt til å varsle

Arbeidstaker og innleide arbeidstakere har **rett til å varsle** om kritikkverdige forhold.

Det foreligger varslingsplikt når det gjelder trakassering eller diskriminering av ansatte og alvorlige brudd på sikkerhetsbestemmelsene eller andre arbeidsmiljøforhold som er til fare for liv og helse, jfr. Arbeidsmiljøloven § 2-3, nr. 2.

Helsepersonell har varslingsplikt i henhold til Helsepersonelloven § 17 om forhold som kan medføre fare for pasienters sikkerhet, og etter Barnevernloven § 6-4 skal offentlige myndigheter av eget tiltak, uten hinder av taushetsplikt, gi opplysninger om mishandling og omsorgssvikt.

Videre har verneombud en særskilt varslingsplikt etter arbeidsmiljøloven § 6-2, tredje ledd. **Varslingsplikt innebærer at arbeidstaker skal varsle så snart en har blitt kjent med forholdet, og brudd på varslingsplikten må regnes som tjeneste-forsømmelse.**

3 DEFINISJONER

3.1 ANSATTES YTRINGSFRIHET

Ytringsfrihet er en grunnleggende rettighet som er nedfelt i Grunnlovens § 100.

Bestemmelsene innebærer at ansatte i utgangspunktet har ytringsfrihet på linje med alle andre. Ytringsfriheten gjelder bare ytringer på arbeidstakers *egne vegne*. Når det gjelder ytringer på vegne av kommunen, står arbeidsgiver fritt til å regulere hva som skal sies.

Begrensninger i ytringsfriheten krever et særlig grunnlag. Slik grunnlag kan finnes i lovgivning. Som eksempel vil det normalt betraktes som illojalt dersom arbeidstakers ytringer er brudd på lovfestet taushetsplikt.

Et annet særlig grunnlag som kan begrense ansattes ytringsfrihet, er de ulovfestede reglene om arbeidstakers lojalitetsplikt overfor arbeidsgiver. Interne ytringer vil bare unntaksvis kunne vurderes som illojale. Dette vil kunne være tilfelle dersom ytringene fremsettes på en utilbørlig måte og skader arbeidsmiljøet og samarbeidsklima unødvendig.

Vurderinger vedrørende den ulovfestede lojalitetsplikten vil derfor først og fremst aktualiseres ved offentlige ytringer. Offentlige ytringer vil også kunne omfatte uttalelser som formidles i e-post eller på sosial medier. For at ytringsfriheten skal være begrenset, er det *et minstekrav* at ytringene faktisk skader eller skaper risiko for å skade arbeidsgivers legitime interesser på unødvendig måte. Dette kan for eksempel være skade på kommunens omdømme eller tillitsforhold til brukere. Ytringer som bare kan føre til en bagatellmessig skade/risiko for skade, kan likevel ikke regnes som illojale.

I en konkret vurdering om en ytring er illojal, vil følgende momenter kunne ha betydning:

- **Arbeidstakers stilling og posisjon.** Organisatorisk nærhet til politisk arena eller administrativ toppledelse vil normalt innebære strengere krav til lojalitet og aktsomhet - og begrense ytringsfriheten.
- **Sannheten i ytringen, ytringens form og hensikten med ytringen.** Det stilles vanligvis strengere krav til saklighet og fakta når arbeidstakeren uttaler seg om forhold innen eget arbeidsfelt enn på andre områder i kommunen. Videre vil ytringer som er balanserte og saklige, stå sterkere enn uttalelser som i sin form fremstår som utilbørlige. Hensikten med å ytre seg vil vanligvis være begrunnet i ønske om endring av et forhold i organisasjonen, og en slik ytring vil normalt stå sterkere enn om ytringen er motivert av arbeidstakers egne interesser.
- **Forhold som har allmenn interesse og er alvorlige.** Slike forhold vil vanligvis innebære at arbeidstaker har større frihet til å ytre seg. Ytringsfriheten vil imidlertid ikke være like sterk når det gjelder interne forhold, som for eksempel personalkonflikter.

Spørsmålet om en ytring er illojal avgjøres etter en skjønnsmessig helhetsvurdering - der en må foreta en rimelig avveining av hensynet til å beskytte arbeidstakernes ytringsfrihet mot hensynet til vern av arbeidsgivers legitime interesse. *Ytringsfriheten vil stå sterkt i en slik vurdering* idet den er grunnlovfestet - og har en annen status enn den ulovfestede lojalitetsplikten.

4 BAKGRUNN

Varslingsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven er samlet i kapittel 2A, og inneholder bestemmelser om arbeidstakers/innleid arbeidstakers rett og plikt til å varsle om kritikkverdige forhold, fremgangsmåte ved varsling og vern mot gjengjeldelse - samt arbeidsgivers plikt til å utarbeide rutiner for intern varsling. Videre inneholder kapittelet regler om taushetsplikt om varsles identitet når det varsles til tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter.

5 VARSLING OM KRITIKKVERDIGE FORHOLD

5.1 Hva er varsling?

Varsling er å si ifra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen til noen som har muligheter til å endre på forholdet. Varsling dreier seg altså *ikke* om alle ytringer i et arbeidsforhold, men er en spesiell form for ytring der først og fremst arbeidstaker/innleid arbeidstakere sier fra om kritikkverdige forhold som vedkommende har vært vitne til eller er blitt kjent med, og hvor den som varsler vanligvis ikke er direkte involvert i det kritikkverdige forholdet. Dette er altså forhold som ikke vil være allment kjent eller tilgjengelige for allmennheten, men være av allmenn interesse.

5.2 Hva er kritikkverdige forhold?

Kritikkverdige forhold er brudd på

- *lover og regler* - f.eks. kriminelle forhold/brudd på lovbestemte pålegg eller forbud
- *interne skriftlige retningslinjer som ansatte er gjort kjent med* - f.eks. etiske retningslinjer
- *alminnelige oppfatninger om hva som er forsvarlig eller etisk akseptabelt*

Eksempler på kritikkverdige forhold kan være:

brudd på regler i arbeidsmiljøloven (mobbing, trakassering eller diskriminering og forhold som kan medføre fare for liv eller helse), brudd på taushetsplikt, brudd på anbudsregler, brudd på etiske retningslinjer, uforsvarlig saksbehandling, destruktiv ledelse som er ødeleggende for arbeidsmiljøet, korrupsjon, tyveri og underslag, upassende gaver eller bonuser, maktmisbruk, rusmisbruk o.l.

Det vil i mange tilfeller være ulike oppfatninger om hva som er kritikkverdige forhold ut fra hvilken kultur og sammenheng handlinger og atferd finner sted i. Definisjonen av kritikkverdige forhold bør i alle tilfeller være vid. Begrunnelsen for dette er at hensikten med varslingsordningen er at kritikkverdige forhold opphører.

Samtidig er det viktig å klargjøre hvilke forhold som *ikke* regnes som varsling, for å sikre hensiktsmessig håndtering av de ulike sakstypene. Forhold som

- *arbeidstaker mener, er kritikkverdige ut fra egne politiske eller etiske overbevisninger, omfattes ikke av bestemmelsene om kritikkverdige forhold.*
- *kun er rettet mot egen person og som ikke har allmenn interesse, vil vanligvis omtales som personalkonflikt*
- *er allmenn kjent og som ansatte ytrer seg kritisk om på en saklig måte, vil vanligvis oppfattes som kritisk ytring. Men nye kritikkverdige forhold som ikke er kjent i saken, kan gi varslingsrett.*
- *beskriver mangelfull oppfyllelse av krav fastsatt i lov eller styrende dokumenter, vil vanligvis være en avviksmelding. Alvorlige avvik, gjentatte avvik innen samme område, manglende rapportering og korrekt håndtering av avvik kan imidlertid gi varslingsrett.*

Klage til arbeidsgiver er ikke varsling. **Klage til arbeidsgiver** innebærer at arbeidstaker melder inn en sak til arbeidsgiver som omhandler egne forhold og som ikke har allmenn interesse. *(Dette er ikke en klage etter forvaltningsloven.)*

Det vil også være glidende overganger mellom bekymringsmelding, kritisk ytring og varsling. Grenseoppganger bør ikke stå i fokus, *men innsatsen må settes inn i forhold til å endre uønskede hendelser.*

5.3 Forsvarlig fremgangsmåte ved varsling

Forsvarlighetskravet er ment som en sikkerhetsventil, som skal hindre unødvendig skade på arbeidsgivers legitime interesser. Forsvarlighetskravet skal ikke begrense retten til å varsle, men det stiller krav til fremgangsmåten ved varsling.

Forsvarlig varsling innebærer at arbeidstaker må:

1. *ha forsvarlig/saklig grunnlag for det kritikkverdige forholdet. Arbeidstaker skal være i god tro om riktigheten av opplysningene ut fra sin posisjon og kompetanse på varslingstidspunktet - og ikke gå ut med grunnløse eller svakt funderte påstander*
2. *anvende en forsvarlig fremgangsmåte. Varsler skal gå fram på en hensiktsmessig måte når det varsles om kritikkverdige forhold. Arbeidstaker kan velge hvordan det skal varsles, enten skriftlig eller muntlig, og hvem det skal varsles til. Arbeidstaker oppfordres til å varsle nærmeste ledere eller andre interne varslingsmottakere.*

5.4 Varslingskanaler

Videre skilles det mellom **interne og eksterne varslingskanaler**:

Interne varslingskanaler

Å varsle *internt* - f.eks. til en leder - vil som hovedregel bli ansett som forsvarlig. Bare unntaksvise vil en slik fremgangsmåte kunne falle utenfor varslingsretten (*«hvis de kritikkverdige forholdene tas opp på en helt utilbørlig måte som unødvendig skader samarbeidsklima, arbeidsmiljøet eller enkeltpersoner.»*)

Varsling til verneombud, tillitsvalgte, varslingssekretariat og kontrollutvalget vil også alltid være en forsvarlig fremgangsmåte. I de tilfeller hvor kommunens varslingssekretariat ikke er mottaker av varselet, vil varslingene bli videreformidlet til sekretariatet som tar den videre behandlingen og håndteringen av varslingssaken.

Eksterne varslingskanaler

Varsling til tilsynsmyndighet/annen offentlig myndighet som f.eks. fylkesmann, arbeidstilsyn, datatilsyn o.l. vil alltid være forsvarlig. Tilsynsmyndigheter og andre offentlige myndigheter som mottar varsel om kritikkverdige forhold, har taushetsplikt når det gjelder varslers *«navn eller andre identifiserende opplysninger»*. Taushetsplikten gjelder også overfor sakens parter og deres representanter.

Varsling til offentligheten, enten gjennom media, sosiale medier, e-post eller på annen måte, kan være forsvarlig under gitte forutsetninger - som i tilfeller der

- forholdet eller tilsvarende forhold har vært tatt opp tidligere, uten at noe har skjedd
- intern varsling vil være uhensiktsmessig. For eksempel ved kriminelle eller andre alvorlige lovbrudd
- det er grunn til å tro at intern varsling vil medføre gjengjeldelse

- det er nødvendig å handle raskt pga. fare for bevisforspillelse eller fare for liv eller helse

Ved varsling til offentligheten vil skadepotensialet øke, og kravet til forsvarlighet skjerpes tilsvarende. Følgende tema vil være de mest sentrale når en vurderer om offentlig varsling kan betraktes som forsvarlig:

- **forsvarlig grunnlag;** arbeidstaker må være i aktsom god tro om det faktiske innholdet i det kritikkverdige forholdet
- **forsvarlig fremgangsmåte;** intern varsling eller varsling til tilsynsmyndigheter/annen offentlig myndighet skal vanligvis være prøvd før en varsler offentlig
- **allmennhetens interesse;** når en varsler offentlig vil kriteriet om allmenn interesse ha betydning for vurderingen av forsvarlig fremgangsmåte. Allmennheten vil eksempelvis ha interesse av alvorlige forhold som straffbare forhold, andre alvorlige lovbrudd eller mangelfull kvalitet på tjenestetilbudet til sårbare grupper. Interne forhold, slik som personalkonflikter, er vanligvis ikke av allmenn interesse.

5.5 Anonymitet/konfidensialitet

Det er muligheter for å *varsle anonymt*. Dette kan redusere muligheten for kommunikasjon med varslere for å kunne gjennomføre en hensiktsmessig undersøkelse og eventuell behandling av varselet om kritikkverdige forhold.

Konfidensiell varsling innebærer at varslers identitet er kjent av varslingsmottaker/saksbehandlere, men blir holdt skjult for andre. Varslers identitet skal behandles fortrolig så langt dette er mulig.

5.6 Varslingssekretariat, sammensetning og mandat

Kommunens interne varslingssekretariat er den funksjonen som behandler og håndterer varslings saker i kommunen. Medlemmene i varslingssekretariatet bør samlet sett ha relevant kompetanse innen arbeidsmiljø, jus og økonomi, og medlemmene skal ha høy tillit i organisasjonen.

Kommunens varslingssekretariat skal minimum bestå av ett hovedverneombud, én medarbeider innen personalfunksjonen og én jurist. Rådmannen utpeker medlemmene i varslingssekretariatet. Organisatorisk plasseres varslingssekretariatet direkte under rådmannen.

Kommunens varslingssekretariat skal være en uavhengig, nøytral og objektiv kanal/funksjon. Dette innebærer at varslingssekretariatet skal behandle alle henvendelser og mottatte varslings saker strengt konfidensielt - og at rådmannen ikke har innsyns- eller instruksjonsrett så lenge varslingssekretariatet håndterer varslings saken. Videre skal varslingssekretariatet legge vekt på å verne varslers identitet så langt dette er mulig.

6 VERN MOT GJENGELDELSE

Gjengjeldelse mot arbeidstaker/innleid arbeidstaker som varsler i samsvar med loven er forbudt. Forbudet skal sikre trygge rammer for varsling. Vernet gjelder alle former for gjengjeldelse – som f.eks. endring av arbeidsoppgaver, dårligere lønnsutvikling, utstøting, omplassering, oppsigelse og avskjed eller andre negative reaksjoner.

Dersom varslere legger fram opplysninger, som tyder på at vedkommende har blitt utsatt for gjengjeldelse, må arbeidsgiver sannsynliggjøre at slik gjengjeldelse ikke har funnet sted.

En arbeidstaker som har blitt utsatt for ulovlig gjengjeldelse har rett til oppreisning og erstatning.

Dersom varslers fremgangsmåte ikke har vært forsvarlig, gjelder ikke gjengjeldelsesforbudet. En åpenbar feilaktig varsling eller varsling for å skade, vil kunne få personalmessige konsekvenser. Arbeidsgivers reaksjoner må imidlertid stå i rimelig forhold til brudd på forsvarlighetskrav og krav til saklighet og sannferdighet.

7 REFERANSER

I tilknytning til dette reglementet er det utarbeidet følgende prosedyrer:

- *Prosedyre for varsling av kritikkverdige forhold*
- *Prosedyre for håndtering av varsling om kritikkverdige forhold*

8 TILLEGG

Det vises for øvrig til «*Etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Karmøy kommune.*»

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontroll- og kvalitetsutvalget	23.05.18	14/18
Formannskapet	04.06.18	
Kommunestyret	18.06.18	

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	212	

KARMØY KOMMUNES ÅRSREGNSKAP FOR 2017 – KONTROLL-UTVALGETS UTTALELSE

Saksvedlegg: Forslag til kontroll- og kvalitetsutvalgets uttalelse
 Revisors beretning 2017 , datert 09.05.18
 Revisors rapport - brev til ledelsen nr 1, datert 09.05.18
 Hovedoversikter 1A, 1B, 2A, 2B og balansen
 Årsberetning 2017
 (hele regnskapet for 2017 m /noter i eget hefte)

Saksorientering:

Innledning

Vedlagt følger Karmøy kommunes årsregnskap for 2016 (separat hefte) med årsberetning, KPMGs revisjonsberetning og rapport, datert 09.05.18. Regnskapstallene som gir en økonomisk oversikt følger saksframlegget som vedlegg.

Revisor og konst. rådmann og regnskapssjef vil delta under behandlingen av saken.

Bakgrunn

Det går fram av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 7 at kontrollutvalget skal gi uttalelse om årsregnskapet:

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret. Uttalelsen avgis til kommunestyret. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet i hende tidnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Det er ikke et krav om at kontrollutvalget behandler årsberetningen/meldingen, men denne skal følge med saken, og det skal bemerkes om det er vesentlige avvik mellom årsberetning og regnskap.

Kommunestyret skal vedta både årsregnskapet og årsberetningen i samme møte. Årsregnskapet skal vedtas etter innstilling fra formannskapet.

Om årsregnskap og årsmelding (for kommuner og fylkeskommuner) står det følgende i forskrift om årsregnskap og årsberetning § 10:

Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget sjølv senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

*Årsregnskapet skal være avlagt av fagsjef for regnskap **innen 15. februar** i året etter regnskapsåret.*

*Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet utarbeider årsberetningen, og fremmer denne for det organ kommunestyret eller fylkestinget bestemmer. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og **senest innen 31. mars**. Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes til kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret eller fylkestinget **samtidig** med at årsregnskapet skal behandles.*

Der det er vesentlige avvik mellom utgifter i årsregnskapet og bevilgning til formålet i regulert budsjett, skal det redegjøres for avviket. Tilsvarende gjelder ved avvik mellom inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.

Administrasjonssjefen skal vurdere tiltak for å bedre den økonomiske oppfølgingen gjennom året dersom det oppstår vesentlige avvik fra regulert budsjett.

Etter forskrift § 8 skal også kontrollutvalget se etter at revisjonen sine merknader blir fulgt opp.

Grunnlaget for kontroll- og kvalitetsutvalgets uttalelse

Grunnlaget for kontrollutvalgets behandling av årsregnskapet er Karmøy kommunes avlagte årsregnskap for 2017 med noter, revisjonsberetning og rådmannens årsberetning for 2017.

Regnskapet

Årsregnskap viser et positivt **brutto driftsresultat** (forholdet mellom driftsutgifter inkl. avskrivninger og driftsinntekter inkl. skatteinntekter og rammeoverføringer) på 76,4 mill. kr mot opprinnelig budsjett på 8,4 mill. kr og revidert budsjett på minus 19,6 mill. kr.

Avviket mellom brutto driftsresultat og opprinnelig budsjett skyldes at driftsutgiftene økte med 65 mill. kr, mens driftsinntektene økte med 99 mill. kr.

Netto driftsresultat er det samme som brutto driftsresultat justert for finansinntekter og finanskostnader. Netto driftsresultat i 201 ble positivt med 133 millioner mot opprinnelig budsjett på 45 mill. kr og revidert budsjett på 17,5 mill. kr.

Det utgjør **4,46 %** av driftsinntektene, som er godt over anbefalt nivå på 1,75 %, i følge Teknisk Beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU). Resultatet for kommunen i fjor var på 4,9 %.

Regnskapstall for kommunene generelt viser også en forbedring av driftsresultatene fra i fjor. Forbedringen i driftsresultatet skyldes først og fremst den gode skatteveksten i kommunesektoren. Netto driftsresultatene varierte fra 30 % til minus 4 %.

For kommunene på Haugalandet ble snittet 5 %, da med variasjon fra over 8 % for Suldal og Tysvær) til 1,1 % for Sauda kommune.

Avsetning til fond viser 160,4 mill. kr, mens bruk av avsetninger er på 106,7 mill. kr. Sum utgifter i investeringsregnskapet var i 2017 på 365 millioner kr. Justert for finansierings-transaksjoner og inntekter var finansieringsbehovet på 345 millioner kr. Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse.

Totalt sett er regnskapet gjort opp med **et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 79.233.159 (79,2 mill. kr).**

Noter

For at regnskapet skal gi leserne så god informasjon som mulig, er det viktig at tallene i regnskapet blir supplert med noter som gir tydelig henvisning til hvilke element i årsregnskapet de knytter seg til. Videre er det i KRS (kommunal regnskapsstandard) nr 6 listet opp en rekke noter som kan være aktuelle noteopplysninger. Notene som er utarbeidet i år er de samme som tidligere år.

Årsberetning/årsmelding

Etter loven skal det legges fram en årsberetning som skal gi opplysninger som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatene om virksomheten som ikke går fram av regnskapet. Det er lovkrav om at beretningen også skulle redegjøre om den faktiske tilstanden innen **likestilling** i kommunen med bl.a. iverksatte og planlagt tiltak. Videre skal det skrives noe om hva som er gjort eller om planer som er laget innenfor arbeidet med **internkontroll** og arbeidet med å heve **etikken** i kommunen.

Karmøy kommunes årsberetning gir utfyllende opplysninger til det tallmaterialet som går fram av regnskapet. Forklaringer på avvik er gjort nærmere rede for i årsberetningen. Det er videre laget god redegjørelse om likestillingsarbeidet, herunder fakta om kjønnsfordeling, om deltidsproblematikk, IA-arbeid, diskriminering og tilgjengelighet.

Rådmannen har også etterlevet loven ved å skrive om videreføring av arbeidet med internkontroll Det gjøres rede for arbeidet med kompetanseorientert ledelse og introduksjonsprogram for nyansatte. Videre er det gjort rede for **etikk ved å vise** til etiske retningslinjer i 2014 og medlemskap i Transparency International – Norge og økt bevissthet i arbeidet for å motvirke korrupsjon i kommunen og større innsats for åpenhet (med de begrensninger som ligger til informasjonssikkerhet og personvern).

Generelt om innholdet i en revisorberetning

Forbehold brukes når revisor ønsker å gjøre kommunestyret oppmerksom på forhold som påvirker revisor sin konklusjon av regnskapet. Presiseringer brukes når revisor ønsker å gjøre kommunestyret oppmerksom på forhold som ikke påvirker revisor sin konklusjon om regnskapet totalt sett.

I årsoppgjørsbrev/revisjonsrapport (nummerte brev) kan revisor komme med merknader om forhold som er av en slik karakter at han/hun finner grunnlag for å kommentere disse nærmere. Rådmannen skal da ha anledning til å gi sin uttalelse.

Innholdet i revisors revisjonsberetning

Revisjonen har avlagt sin revisjonsberetning etter fastsatt frist 15. april. Beretningen er datert 09.05.18 og mottatt 11.05.18. Revisor har avlagt såkalt «ren» beretning, dvs at det tas ikke forbehold eller presiseringer i beretningen.

Revisor konkluderer med at: *"Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Karmøy kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge".*

I vedlagt revisjonsrapport (brev nr 1) framkommer ingen merknader og derfor heller ikke grunn til oppfølging.

Sekretariatets kommentarer

Utvalget skal gi uttalelse til kommunestyret (§ 7). Utvalget skal også påse at oppfølging av revisjonsmerknader blir fulgt opp (§ 8). Utvalget må vurdere om det er forhold i regnskapet det vil kommentere til kommunestyret, basert på dokumentene i saken og orienteringer i møtet. Rapporten, sammen med beretningen, danner grunnlaget for den oppfølging utvalget vil påse blir fulgt opp. Utvalget må da vurdere om de vil ha tilbakemelding fra administrasjonen på merknad innen en fastsatt frist. Forslag til vedtak vil da kunne være følgende:

Kontroll- og kvalitetsutvalget vil be rådmannen gi en skriftlig tilbakemelding til kontroll- og kvalitetsutvalget innen 01.09.18 på hvordan merknader fra revisor er fulgt opp.

Dette syntes heller ikke være aktuelt i år.

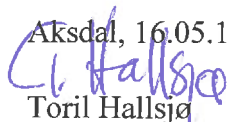
Kontroll- og kvalitetsutvalgets uttalelse

Vedlagt saken følger sekretariatets forslag til uttalelse fra kontrollutvalget om årsregnskapet. Kontroll- og kvalitetsutvalget må vurdere om det er forhold som de vil kommentere ytterligere i sin uttalelse til kommunestyret, basert på dokumentene i saken og orientering gitt i møtet.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Kontroll- og kvalitetsutvalget har følgende/ingen kommentarer til årsregnskapet 2017 og vedtar vedlagte uttalelse til Karmøy kommunes årsregnskap for 2017 slik den foreligger/med disse endringene/tilleggene.

Aksdal, 16.05.18



Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

Til

kommunestyret i Karmøy kommune

Kontroll- og kvalitetsutvalgets uttalelse til Karmøy kommunes årsregnskap for 2017

Innledning

Kontroll- og kvalitetsutvalget har i møtet 23.05.18, sak 14/18 behandlet Karmøy kommunes årsregnskap for 2017.

Årsregnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanse-regnskap, økonomiske oversikter, noteopplysninger og pliktige budsjett-opplysninger.

Grunnlaget for uttalelsen

Grunnlaget for kontrollutvalgets behandling av kommunens årsregnskap er det avlagte årsregnskapet datert 15.02.18 med noter, revisjonsberetning og brev til ledelsen nr. 1, datert 09.05.18 og rådmannens årsberetning.

I tillegg har oppdragsansvarlig revisor og rådmannens stab supplert kontroll- og kvalitetsutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger under behandlingen av årsregnskapet i kontroll- og kvalitetsutvalget.

Kontrollutvalgets uttalelse:

Karmøy kommunes årsregnskap for 2017 er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 79.233.159.

Kontroll- og kvalitetsutvalget merker seg at årsregnskapet viser et positivt netto driftsresultat med 132.9 mill. kr, som utgjør 4,9 % av driftsinntektene. Dette er godt over Teknisk beregningsutvalgs anbefalte resultatmargin på 1,75 % og bedre resultat enn i fjor?, som var på 4,7 %.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen for 2017, mener kontroll- og kvalitetsutvalget at årsregnskapet for 2017 totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2017 og for kommunens økonomiske stilling pr. 31.12.17.

Ut over ovennevnte har kontroll- og kvalitetsutvalget ingen merknader til Karmøy kommunes årsregnskap for 2017.

Karmøy, 23. mai 2018

Einar R. Endresen (sign.)
Utvalgsleder

Kopi: Formannskapet (i møtet 04.06.18)



KPMG AS
Karmsundgata 72
5529 Haugesund

Telephone +47 04063
Fax +47 52 70 37 70
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til kommunestyret i Karmøy kommune

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 11.05.18
Journalført: 18/16414ha
Arkivkode: 212

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Karmøy kommunes årsregnskap som viser kr 2 237 689 708 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 79 233 159. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap og investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Karmøy kommune per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere om det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at

Offices in:

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statse autoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Oslo	Finnsnes	Molde	Straume
Alta	Hamar	Skien	Tromsø
Arendal	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bergen	Knaresvik	Sandnessjøen	Tynset
Bodø	Kristiansund	Stavanger	Ålesund
Elverum	Mo i Rana	Stord	

en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av administrasjonssjefen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og administrasjonssjefen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Utalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

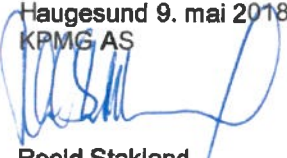
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Haugesund 9. mai 2018

KPMG AS



Roald Stakland
Statsautorisert revisor



KPMG AS
Karmsundgata 72
N-5529 Haugesund

Telephone +47 04063
Fax +47 52 70 37 70
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Karmøy Kommune
Rådhuset
Postboks 167
4291 KOPERVIK

Deres ref

Vår ref

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 11.05.18
Journalført: 18/165/4ha
Arkivkode: 212

9. mai 2018

Karmøy Kommune - brev til ledelsen nr. 1

Vi har nå gjennomført vår revisjon for regnskapsåret 2017 og ønsker i den anledning å gi enkelte innspill og kommentarer til kommunens ledelse og styre. I tillegg har mindre vesentlige forhold løpende blitt kommunisert med kommunens økonomiledelse.

Beskrivelse av våre innspill og kommentarer følger dette brev.

Vi gjør oppmerksom på at hovedhensikten med vår revisjon er å gi oss muligheten til på en forsvarlig måte å uttale oss om regnskapet. Våre kontroller er utført på testbasis og må ikke oppfattes som tester for å avdekke feil eller uregelmessigheter som er uvesentlige for regnskapet. Det må også understrekes at svakheter i regnskapssystemet og den interne kontroll kan medføre misligheter som våre normale tester ikke nødvendigvis vil avdekke.

Vi gjør videre oppmerksom på at kommunen i henhold til Bokføringslovens § 13 plikter å oppbevare nummererte brev fra revisor på lik linje med øvrig oppbevaringspliktig regnskapsmateriale.

Vi vil benytte anledningen til å takke for samarbeidet og den velvillighet vi har møtt fra kommunens ledelse og ansatte.

Dersom det skulle være spørsmål eller kommentarer til forholdene som er nevnt i brevet, ber vi om å bli kontaktet.

Med vennlig hilsen

KPMG AS


Roald Stakland
Statsautorisert revisor

Vesentlige forhold

Vi har i løpet av vår gjennomgang registrert enkelte forhold som etter vår mening er vesentlige for kommunen. Disse er beskrevet nedenfor. Rekkefølgen på punktene gir ikke uttrykk for noen rangering fra vår side.

Avstemminger**Beskrivelse av forhold**

Under revisjonen ble det avdekket svakheter i forbindelse med avstemmingsrutiner gjennom året for driftsmidler. Kommunen har ikke avstemt driftsmiddelkartoteket løpende gjennom året, da de ikke har et fullstendig anleggsregister.

Ved salg av enkelte driftsmidler bokføres hele salgssum som reduksjon driftsmidler og ikke restverdi. Dette skjer på grunn av mangelfullt anleggsregister og at en derfor ikke har kontroll på kostpris uten å måtte gå tilbake i tid for å finne kjøpsdokumentasjon.

Risiko

Svakheter i internkontroll øker risiko for feil i bokførte opplysninger

Manglende avstemminger medfører også at vi som revisor må vurdere å utføre ekstra revisjonshandlinger for å få tilfredsstillende sikkerhet for at internkontrollen fungerer som forutsatt. Dette vil igjen medføre økte revisjonsomkostninger.

Anbefaling

Vi anbefaler kommunen å implementere anleggsregister samt å etablere tiltak for å bedre avstemmingsrutinene i kommunen.

Generelt vedrørende avstemming og dokumentasjon av balansen (bokføringsloven)**Beskrivelse av forhold**

Vi har observert at det er mangelfull avstemming og dokumentasjon av driftsmidler.

I henhold til Bokføringsloven § 11 "Dokumentasjon av balansen" og Forskrift til Bokføringsloven skal det ved utarbeidelse av årsregnskap foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige.

Som en følge av dette har vi ikke vært i stand til å avstemme anleggsregister mot bokført verdi regnskapslinjen "faste eiendommer og anlegg" og "utstyr, maskiner og transportmidler".

Avdekket forhold innebærer således brudd på Bokføringsloven.

Anbefaling

Vi anmoder om at kommunen iverksetter tiltak som sikrer at lovens regler overholdes. Regnskaps- og årsoppgjørsmappen inneholder skjemaer og oversikter som letter arbeidet med dokumentasjon av balanseposter.

Noteopplysninger**Beskrivelse av forhold**

Vi har gjennom vår kontroll av noteopplysninger observert at note 10 "anleggsmidler" er mangelfull.

I henhold til Kommunal regnskapsstandard nr 6 (KRS 6) Pkt 3.1.3 nr 4 er kravet at " For anleggsmidler (varige driftsmidler), herunder tomter, bør det for hver gruppe av anleggsmidler opplyses om anskaffelseskost, tilgang og avgang, årets og samlede av- og nedskrivninger, balanseført verdi og avskrivningstid. Dersom avskrivningstiden avviker fra regnskapsforskriften § 8, bør årsakene til dette opplyses. Tilsvarende opplysninger gis for immaterielle eiendeler klassifisert som anleggsmidler. I tillegg bør det gis en spesifisering over vesentlige poster vedrørende gevinst/tap ved salg anleggsmidler"

Avdekket forhold innebærer avvik fra Kommunal regnskapsstandard nr 6. Nevnte forhold må sees i sammenheng med forhold nevnt over

Anbefaling

Vi anmoder om at kommunen iverksetter tiltak som sikrer at Kommunale regnskapsstandarder overholdes.



Økonomiske oversikter

1 KARMØY KOMMUNE - 2018 Økonomisk oversikt - drift

Regnskap

Reg. budsjett

Oppr.budsjett

15.02.2018
Regnskap i fjor

Driftsinntekter

Brukerbetalingar	109.087.530,74	107.587.000,00	107.587.000,00	109.537.464,21
Andre salgs- og teleinntekter	203.197.422,34	196.924.000,00	196.924.000,00	197.033.608,31
Overføringer med krav til motytelse	332.798.355,64	282.315.597,00	253.178.000,00	294.330.832,53
Rammetilskudd	1.080.210.003,58	1.017.400.000,00	1.017.400.000,00	1.043.041.771,00
Andre statlige overføringer	78.018.847,96	65.998.000,00	65.998.000,00	65.941.872,00
Andre overføringer	5.587.604,40	5.376.000,00	153.000,00	18.730.897,13
Skatt på inntekt og formue	1.048.090.263,21	1.087.500.000,00	1.087.500.000,00	1.031.685.270,27
Eiendomsskatt	119.120.090,32	114.000.000,00	114.000.000,00	115.346.295,16
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	2.976.110.118,19	2.877.100.597,00	2.842.740.000,00	2.875.648.010,61

Driftsutgifter

Lønnsutgifter	1.514.914.237,67	1.520.216.139,00	1.499.657.000,00	1.442.895.974,04
Sosiale utgifter	399.860.026,40	394.210.979,00	393.546.000,00	380.979.922,71
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	328.294.021,40	322.634.508,00	295.880.000,00	298.452.118,35
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	408.923.871,66	404.811.000,00	404.704.000,00	417.162.343,77
Overføringer	172.084.422,03	171.801.000,00	157.470.000,00	171.913.544,21
Avskrivninger	92.351.718,00	98.927.000,00	98.927.000,00	90.182.957,00
Fordelte utgifter	-16.698.380,37	-15.845.000,00	-15.845.000,00	-14.338.872,13
Sum driftsutgifter	2.899.729.916,79	2.896.755.624,00	2.834.339.000,00	2.787.247.987,95

Brutto driftsresultat

76.380.201,40	-19.655.027,00	8.401.000,00	88.400.022,66
----------------------	-----------------------	---------------------	----------------------

Finansinntekter

Renteinntekter og utbytte	73.789.585,20	52.700.000,00	52.700.000,00	67.984.866,17
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	18.052.578,27	12.000.000,00	12.000.000,00	12.448.766,18
Mottatte avdrag på utlån	-856.503,80	84.000,00	84.000,00	233.693,00
Sum eksterne finansinntekter	90.985.659,67	64.784.000,00	64.784.000,00	80.667.325,35

Finansutgifter

Renteutgifter og låneomkostninger	44.035.004,95	45.360.000,00	45.260.000,00	42.397.648,78
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	723.400,00	0,00	0,00	1.167.002,40
Avdrag på lån	81.100.502,00	81.100.000,00	81.100.000,00	75.734.938,00
Utlån	892.759,75	84.000,00	84.000,00	209.405,99
Sum eksterne finansutgifter	126.751.666,70	126.544.000,00	126.444.000,00	119.508.995,17

Resultat eksterne finanstransaksjoner

-35.766.007,03	-61.760.000,00	-61.660.000,00	-38.841.669,82
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Motpost avskrivninger

Nettopost avskrivninger	92.351.718,00	98.927.000,00	98.927.000,00	90.182.957,00
Netto driftsresultat	132.965.912,37	17.511.973,00	45.668.000,00	139.741.309,84

Interne finanstransaksjoner

Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	68.502.696,98	68.502.697,00	0,00	39.581.921,86
Bruk av disposisjonsfond	9.586.611,57	7.902.117,00	0,00	3.817.095,14
Bruk av bundne fond	28.652.396,00	24.132.910,00	1.642.000,00	19.531.934,00
Sum bruk av avsetninger	106.741.704,55	100.537.724,00	1.642.000,00	62.930.951,00

Overført til investeringsregnskapet

Overført til investeringsregnskapet	47.724.000,00	47.724.000,00	46.487.000,00	47.003.000,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	78.081.027,98	69.502.697,00	0,00	57.778.471,86
Avsatt til bundne fond	34.669.430,00	823.000,00	823.000,00	29.388.092,00
Sum avsetninger	160.474.457,98	118.049.697,00	47.310.000,00	134.169.563,86

Regnskapsmessig mer/mindreforbruk

79.233.158,94	0,00	0,00	68.502.696,98
----------------------	-------------	-------------	----------------------



Økonomiske oversikter

1 KARMØY KOMMUNE - 2018

Økonomisk oversikt - investering

Regnskap

Reg. budsjett

Oppr.budsjett

15.02.2018

Regnskap i fjor

Inntekter

Salg av driftsmidler og fast eiendom	15.672.311,05	4.500.000,00	4.500.000,00	37.812.520,00
Andre salgsinntekter	801.500,00	0,00	0,00	4.500,00
Overføringer med krav til motytelse	27.427.748,50	18.057.736,00	1.000.000,00	673.285,50
Kompensasjon for merverdiavgift	43.883.634,33	109.718.565,00	49.635.000,00	26.420.478,28
Statlige overføringer	226.789,00	0,00	0,00	110.711,00
Andre overføringer	11.400.000,00	0,00	0,00	2.020.000,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	5.245,34
Sum inntekter	99.411.982,88	132.276.301,00	55.135.000,00	67.046.740,12

Utgifter

Lønnsutgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiale utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	321.158.129,60	680.072.680,00	322.690.000,00	156.167.882,07
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	43.883.634,33	109.718.570,00	49.635.000,00	26.420.478,28
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	365.041.763,93	789.791.250,00	372.325.000,00	182.588.360,35

Finanstransaksjoner

Avdrag på lån	15.009.506,53	15.000.000,00	15.000.000,00	14.075.986,00
Utlån	42.544.299,77	59.071.391,00	30.000.000,00	33.627.104,56
Kjøp av aksjer og andeler	9.260.370,00	8.300.000,00	6.000.000,00	7.277.788,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	12.932.129,00	0,00	0,00	32.264.603,65
Avsatt til bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	79.746.305,30	82.371.391,00	51.000.000,00	87.245.482,21

Finansieringsbehov

345.376.086,35 739.886.340,00 368.190.000,00 202.787.102,44

Dekket slik:

Bruk av lån	280.126.329,82	610.247.650,00	258.303.000,00	135.578.140,35
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	3.709.243,47
Mottatte avdrag på utlån	15.009.506,53	15.000.000,00	15.000.000,00	14.075.985,62
Overført fra driftsregnskapet	47.724.000,00	47.724.000,00	46.487.000,00	47.003.000,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	2.516.250,00	2.516.250,00	0,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	64.398.440,00	38.400.000,00	2.420.733,00
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00

Sum finansiering

345.376.086,35 739.886.340,00 368.190.000,00 202.787.102,44

Udekket/udisponert

0,00 0,00 0,00 0,00



Økonomiske oversikter

1 KARMØY KOMMUNE - 2018

15.02.2018

Regnskap

Reg. budsjett

Oppr.budsjett

Regnskap i fjor

Anskaffelse og anvendelse av midler

Anskaffelse av midler

Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	2.976.110.118,19	2.877.100.597,00	2.842.740.000,00	2.875.648.010,61
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	99.411.982,88	132.276.301,00	55.135.000,00	67.041.494,78
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	386.121.496,02	690.031.650,00	348.087.000,00	234.035.940,13
Sum anskaffelse av midler	3.461.643.597,09	3.699.408.548,00	3.245.962.000,00	3.176.725.445,52

Anvendelse av midler

Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	2.807.378.198,79	2.790.348.624,00	2.725.462.000,00	2.697.065.030,95
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	365.041.763,93	789.791.250,00	372.325.000,00	182.588.360,35
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	193.565.843,00	208.915.391,00	177.444.000,00	174.489.873,73
Sum anvendelse av midler	3.365.985.805,72	3.789.055.265,00	3.275.231.000,00	3.054.143.265,03

Anskaffelse - anvendelse av midler

	95.657.791,37	-89.646.717,00	-29.269.000,00	122.582.180,49
Endring i ubrukte lånemidler	10.826.670,18	0,00	0,00	112.751.859,65
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	106.484.461,55	-89.646.717,00	-29.269.000,00	235.334.040,14

Avsetninger og bruk av avsetninger

Avsetninger	204.915.745,92	70.325.697,00	823.000,00	187.933.864,49
Bruk av avsetninger	109.257.954,55	167.452.414,00	40.042.000,00	65.351.684,00
Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	95.657.791,37	-97.126.717,00	-39.219.000,00	122.582.180,49

Int. overføringer og fordelinger

Interne inntekter mv	156.774.098,37	162.496.000,00	161.259.000,00	151.524.829,13
Interne utgifter mv	156.774.098,37	162.496.000,00	161.259.000,00	151.524.829,13
Netto interne overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00



Økonomiske oversikter

1 KARMØY KOMMUNE - 2018		15.02.2018
Oversikt - balanse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EIENDELER		
Anleggsmidler	5.803.516.440,71	5.351.449.290,23
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	2.470.306.946,64	2.257.868.963,64
Utstyr, maskiner og transportmidler	59.157.452,00	52.531.357,00
Utlån	389.864.130,07	363.193.836,59
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	159.063.383,00	148.803.013,00
Pensjonsmidler	2.725.124.529,00	2.529.052.120,00
Omløpsmidler	1.424.212.882,73	1.231.438.987,01
Herav:		
Kortsiktige fordringer	194.841.063,56	158.323.267,52
Konserninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	130.100.428,17	134.817.799,17
Aksjer og andeler	122.981.436,36	104.826.984,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	385.074.135,50	322.852.910,66
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	591.215.819,14	510.618.025,66
SUM EIENDELER	7.227.729.323,44	6.582.888.277,24
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	1.196.864.824,21	989.929.602,65
Herav:		
Disposisjonsfond	209.678.921,04	143.700.754,63
Bundne driftsfond	75.032.825,06	69.015.791,06
Ubundne investeringsfond	233.368.944,40	220.454.815,40
Bundne investeringsfond	0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	79.233.158,94	68.502.696,98
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto	603.786.967,77	492.509.537,58
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-4.253.993,00	-4.253.993,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	5.534.336.711,47	5.182.720.321,00
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	3.346.335.986,00	3.189.562.587,00
Ihendehaverobligasjonslån	1.520.725.000,00	959.132.000,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	667.275.725,47	1.034.025.734,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	496.527.787,76	410.238.353,59
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	456.544.239,06	365.774.062,89
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	39.983.548,70	44.464.290,70
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	7.227.729.323,44	6.582.888.277,24
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	334.607.238,53	323.780.568,35
Herav:		
Ubrukte lånemidler	334.607.238,53	323.780.568,35
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto til memoriakontiene	-334.607.238,53	-323.780.568,35



Økonomiske oversikter

1 KARMØY KOMMUNE - 2018

Øversikt endring arbeidskapital

Regnskap 2017

15.02.2018

Regnskap 2018

OMLØPSMIDLER

Endring betalingsmidler	80.597.793,48	240.481.294,02
Endring lhendehaverobl og sertifikat	62.221.224,84	-7.670.674,01
Endring kortsiktige fordringer	36.517.796,04	27.212.412,66
Endring premieavvik	-4.717.371,00	-1.660.179,00
Endring aksjer og andeler	18.154.452,36	18.387.596,78
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	192.773.896,72	274.730.450,47

KORTSIKTIG GJELD

Endring kortsiktig gjeld (B)	-86.289.434,17	-39.396.410,33
------------------------------	----------------	----------------

ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)

106.484.461,55	235.334.040,14
----------------	----------------

Kopervik, den 8.mai 2018


Ørjan Røed
Fung.rådmann


Cathrine Ellingsen
Regnskapssjef



Økonomiske oversikter – Regnskapsskjema

1 KARMØY KOMMUNE - 2017

Regnskap

Reg. budsjett

Oppr.budsjett

15.02.2018
Regnskap i fjor

Regnskapsskjema 1A - drift

Skatt på inntekt og formue	1.048.090.263,21	1.087.500.000,00	1.087.500.000,00	1.031.685.270,27
Ordinært rammetilskudd	1.080.210.003,58	1.017.400.000,00	1.017.400.000,00	1.043.041.771,00
Skatt på eiendom	119.120.090,32	114.000.000,00	114.000.000,00	115.346.295,16
Andre direkte eller indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre generelle statstilskudd	78.018.847,96	65.998.000,00	65.998.000,00	65.941.872,00
Sum frie disponible inntekter	2.325.439.205,07	2.284.898.000,00	2.284.898.000,00	2.256.015.208,43
Renteinntekter og utbytte	73.789.585,20	52.700.000,00	52.700.000,00	67.984.866,17
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	18.052.578,27	12.000.000,00	12.000.000,00	12.448.766,18
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	44.035.004,95	45.360.000,00	45.260.000,00	42.397.648,78
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	723.400,00	0,00	0,00	1.167.002,40
Avdrag på lån	81.100.502,00	81.100.000,00	81.100.000,00	75.734.938,00
Netto finansinnt./utg.	-34.016.743,48	-61.760.000,00	-61.660.000,00	-38.865.956,83
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	78.081.027,98	69.502.697,00	0,00	57.778.471,86
Til bundne avsetninger	34.669.430,00	823.000,00	823.000,00	29.388.092,00
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	68.502.696,98	68.502.697,00	0,00	39.581.921,86
Bruk av ubundne avsetninger	9.586.611,57	7.902.117,00	0,00	3.817.095,14
Bruk av bundne avsetninger	28.652.396,00	24.132.910,00	1.642.000,00	19.531.934,00
Netto avsetninger	-6.008.753,43	30.212.027,00	819.000,00	-24.235.612,86
Overført til investeringsregnskapet	47.724.000,00	47.724.000,00	46.487.000,00	47.003.000,00
Til fordeling drift	2.237.689.708,16	2.205.626.027,00	2.177.570.000,00	2.145.910.638,74
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	2.237.689.708,16	2.205.626.027,00	2.177.570.000,00	2.145.910.638,74
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00

Budsjettskjema 1B

Funksjon	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
100 POLITISK STYRING	6 992 402	8 271 000	11 026 000	6 036 974
110 KONTROLL OG REVISJON	1 345 220	1 606 000	1 606 000	1 136 935
120 ADMINISTRASJON	118 842 688	116 157 000	116 669 000	113 530 263
121 FORVALTNINGSUTG I EIEND.FORV.	4 727 240	4 825 000	4 897 000	3 676 726
130 ADMINISTRASJONSLOKALER	1 606 415	5 733 000	5 846 000	5 373 982
170 ÅRETS PREMIEAVVIK	-16 646 490	-16 641 000	-61 320 000	-19 752 162
171 AMORTISERING TIDL ÅRS PREMIEAVVIK	16 883 119	15 919 000	15 919 000	14 061 382
172 PENSJON	817 970	1 000 000	1 000 000	789 215
173 PREMIEFOND	-22 455 450	-25 623 000	-7 638 000	-26 077 490
180 DIVERSE FELLESFUNKSJONER	-1 193 669	2 408 000	2 488 000	-1 512 538
190 INTERNE SEVICEENHETER	-3 220	-	-	-0
201 FØRSKOLE	307 821 734	325 157 000	320 691 000	315 026 875
202 GRUNNSKOLE	471 359 981	493 396 911	488 207 000	459 118 473
211 STYRKET TILBUD FØRSKOLEBARN	39 231 366	40 244 000	40 683 000	39 804 327
213 VOKSENOPPLÆRING	12 920 079	14 833 000	15 078 000	12 863 583
215 SKOLEFRITIDSTILBUD	2 279 975	1 664 000	2 090 000	2 957 767
221 FØRSKOLELOKALER OG SKYSS	7 110 848	7 425 000	7 475 000	7 175 986
222 SKOLELOKALER	85 994 546	90 169 000	90 933 000	86 884 195
223 SKYSS AV SKOLEBARN	7 106 183	7 985 000	7 985 000	7 622 802
231 AKTIVITETSTILBUD BARN OG UNGE	2 873 669	3 233 000	3 235 000	2 806 363
232 FOREB HELSESTASJONS OG SKOLEHELSETJENESTE	25 954 993	25 585 000	26 012 000	22 592 869
233 ANNET FOREBYGGENDE HELSEARBEID	2 359 915	2 493 000	2 513 000	2 670 617
234 AKTIVISERINGS- OG SERVICETJ OVERFOR ELDRE OG	41 111 149	41 591 000	40 161 000	35 038 199
241 DIAGNOSE BEHANDLING REHABILITERING	63 250 396	63 512 000	64 101 000	60 707 795
242 RÅD, VEILEDNING OG SOSIALT FOREBYGGENDE AR	21 956 186	19 835 000	18 455 000	21 176 047
243 TILBUD TIL PERSONER MED RUSPROBLEMER	12 012 743	15 547 000	13 135 000	11 071 385
244 BARNEVERNSTJENESTE	26 466 477	23 854 000	24 720 000	21 705 834
251 BARNEVERNNTILTAK NÅR BARNET IKKE ER Plassert	6 666 124	6 711 000	5 366 000	6 297 991
252 BARNEVERNNTILTAK NÅR BARNET ER Plassert AV E	51 653 374	54 239 000	55 263 000	55 706 561
253 HELSE- OG OMSORGSTJENESTER I INSTITUSJON	255 992 826	255 009 349	264 822 000	256 130 825
254 HELSE- OG OMSORGSTJENESTER TIL HJEMMEBOEN	370 355 977	366 930 651	370 804 000	356 126 222
256 TILBUD OM ØYEBLICKELIG HJEP DØGNOPPHOLD I K	9 154 016	10 113 000	10 289 000	6 593 985
261 INSTITUSJONSLOKALER	40 073 290	40 175 000	38 999 000	33 682 219
265 KOMMUNALT DISPONERTE BOLIGER	-3 417 860	-4 898 000	-4 800 000	-3 758 527
273 ARBEIDSRETTEDE TILTAK I KOMMUNAL REGI	9 742 100	10 056 000	9 939 000	8 526 774
275 INTRODUKSJONSORDNINGEN	25 608 329	26 465 000	26 556 000	18 517 157
276 KVALIFISERINGSORDNINGEN	9 883 139	10 596 000	10 627 000	7 648 849
281 YTELSE TIL LIVSOPPHOLD	33 490 746	32 799 000	32 799 000	30 957 019
283 BISTAND TIL ETABL/OPPRETTH EGEN BOLIG	10 750 675	9 078 000	4 187 000	4 704 451
285 TJENESTER UTENFOR ORDINÆRTT KOMM ANSVAR	854 042	1 910 000	1 919 000	-236 090
301 PLANSAKSBEHANDLING	5 520 545	6 363 000	5 700 000	4 878 068
303 KART OG OPPMÅLING	533 102	3 297 000	3 212 000	1 031 821
304 BYGGE- OG DELESAKSBEHANDLING, ANSVARSRETT	3 174 174	1 979 000	2 090 000	1 517 058
305 EIERSEKSJONERING	29 554	82 000	84 000	-28 114
315 BOLIGBYGGING OG FYSISKE BOMILJØTILTAK	870 285	1 014 000	1 039 000	756 707
320 KOMMUNAL NÆRINGSVIRKSOMHET	2 614 280	2 564 000	2 619 000	2 437 847
325 TILRETTELEGGING/BISTAND FOR NÆRINGSLIVET	4 841 630	6 606 000	6 603 000	5 237 733
329 LANDBRUKSFORVALTNING OG LANDBRUKSBASERT	2 076 998	2 314 000	2 349 000	2 085 112
330 SAMFERSELSBEDRIFTER/TRANSPORTTILTAK	73 197	288 000	288 000	-46 939
332 KOMMUNALE VEIER	35 248 145	31 561 000	31 879 000	32 662 617
335 REKREASJON I TETTSTED	13 913 957	12 784 000	12 984 000	13 207 786
338 FOREBYGGING AV BRANN OG ULYKKER	3 129 796	3 933 000	4 068 000	3 578 594
339 BEREDSKAP MOT BRANN OG ANDRE ULYKKER	33 135 440	33 014 000	33 527 000	30 982 335
340 PRODUKSJON AV VANN	7 044 364	7 504 000	7 531 000	6 927 599

345	DISTRIBUSJON AV VANN	-17 368 088	-12 601 000	-12 404 000	-9 757 158
350	AVLØPSRENSING	2 119 300	4 060 000	4 069 000	4 559 423
353	AVLØPSNET/INNSAMLING AVLØPSVANN	-11 299 137	-15 034 000	-14 895 000	-13 495 927
354	TØMMING SLAMAVSKILLERE, SEPTIKTANKER O.	-1 738 427	-383 000	-369 000	-1 603 186
355	INNSAMLING AV HUSHOLDNINGSAVFALL	2 621 870	-1 113 000	-1 037 000	-6 073 408
360	NATURFORVALTNING FRILUFTSLIV	4 088 138	4 129 000	4 005 000	2 333 146
365	KULTURMINNEFORVALTNING	7 364 359	10 960 000	9 511 000	9 227 099
370	BIBLIOTEK	10 831 939	10 962 000	11 103 000	10 587 459
373	KINO	980 000	980 000	980 000	980 000
375	MUSEER	1 884 756	2 040 000	2 054 000	2 355 665
377	KUNSTFORMIDLING	2 437 213	2 481 000	2 449 000	1 050 302
380	IDRETT OG TILSKUDD TIL ANDRES IDRETTSANLEGG	8 186 496	8 283 117	7 445 000	11 179 595
381	KOMMUNALE IDRETTSBYGG OG IDRETTSANLEGG	13 168 958	12 680 000	11 984 000	11 212 705
383	MUSIKK OG KULTURSKOLER	13 282 178	12 931 000	13 195 000	12 897 620
385	ANDRE KULTURAKTIVITETER OG TILSKUDD TIL AND	9 579 984	8 972 999	9 087 000	8 234 070
386	KOMMUNALE KULTURBYGG	4 495 625	5 932 000	5 997 000	5 480 761
390	DEN NORSKE KIRKE	20 275 721	20 183 000	20 183 000	19 211 418
392	TILSKUDD TIL TROS- OG LIVSSYNNSSAMFUNN	2 100 720	1 873 000	1 873 000	2 085 561
393	GRAVPLASSER OG KREMATORIER	4 105 255	4 391 000	4 397 000	4 315 316
800	SKATT PÅ INNTEKT OG FORMUE	-	-	-	248 125
850	GENERELLE STATSTILSK FLYKTNINGER M.V.	180 500	100 000	100 000	-4 000
860	MOTPOST AVSKRIVNINGER	-92 351 718	-98 927 000	-98 927 000	-90 182 957
870	RENTER UTBYTTE OG LÅN	-237 427	60 000	60 000	-45 748
880	INTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	9 625	-	-	-
Totalsum		2 158 456 549	2 205 626 027	2 177 570 000	2 077 407 942
 Til fordeling drift fra skjema 1A		 2 158 456 549	 2 205 626 027	 2 177 570 000	 2 077 407 942
		-	-	-	-



Økonomiske oversikter – Regnskapsskjema

1 KARMØY KOMMUNE - 2017

Regnskap

Reg. budsjett

Oppr.budsjett

15.02.2018
Regnskap i fjor

Regnskapsskjema 2A - investering

Investeringer i anleggsmidler	365.041.763,93	789.791.250,00	372.325.000,00	182.588.360,35
Utlån og forskutteringer	42.544.299,77	59.071.391,00	30.000.000,00	33.627.104,56
Kjøp av aksjer og andeler	9.260.370,00	8.300.000,00	6.000.000,00	7.277.788,00
Avdrag på lån	15.009.506,53	15.000.000,00	15.000.000,00	14.075.986,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	12.932.129,00	0,00	0,00	32.264.603,65
Årets finansieringsbehov	444.788.069,23	872.162.641,00	423.325.000,00	269.833.842,56

Finansiert slik:

Bruk av lånemidler	280.126.329,82	610.247.650,00	268.303.000,00	135.578.140,35
Inntekter fra salg av anleggsmidler	15.672.311,05	4.500.000,00	4.500.000,00	41.521.763,47
Tilskudd til investeringer	11.626.789,00	0,00	0,00	2.130.711,00
Kompensasjon for merverdiavgift	43.883.634,33	109.718.565,00	49.635.000,00	26.420.478,28
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	42.437.255,03	33.057.736,00	16.000.000,00	14.749.271,12
Andre inntekter	801.500,00	0,00	0,00	9.745,34
Sum ekstern finansiering	394.547.819,23	757.523.951,00	338.438.000,00	220.410.109,56

Overført fra driftsregnskapet	47.724.000,00	47.724.000,00	46.487.000,00	47.003.000,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	2.516.250,00	66.914.690,00	38.400.000,00	2.420.733,00
Sum finansiering	444.788.069,23	872.162.641,00	423.325.000,00	269.833.842,56

Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
---------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------



Ubrukte lånemidler

1 KARMØY KOMMUNE (2017) - År/Periode 2017 1 - 13

15.02.2018

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
29100000 LÅNEMIDLER	318.080.147	304.709.177
29100920 STARTLÅN - TOPPFINANSIERING	16.527.091	19.071.391
TOTALT	334.607.239	323.780.568



Ubundne Investeringsfond

1 KARMØY KOMMUNE (2017) - År/Periode 2017 1 - 13

	Regnskap 2017	15.02.2018 Regnskap 2016
25399000 UBUNDET INVESTERINGSFOND	-45.484.992	-45.275.711
25399001 PROSJEKTGARANTIFOND	-2.008.544	-2.008.544
25399100 OMSTILLINGSMIDLER	-3.391.195	-3.391.195
25399401 P056 ERVERV OPPARB BOLIGFELT	-31.809.154	-28.122.454
25399410 P057 ERVERV/OPPARBEIDELSE INDUSTRIFELT	-117.719.390	-110.338.790
25399500 SALGSINNT TIL OPPGRADERING KOMM BYGG	-29.119.360	-27.463.812
25399902 LÅNEOMKOSTNINGER	-3.854.310	-3.854.310
TOTALT	-233.386.944	-220.454.815



Disposisjonsfond

1 KARMØY KOMMUNE (2017) - År/Periode 2017 1 - 13	15.02.2018	
	Regnskap 2017	Regnskap 2016
25699000 DISPOSISJONSFOND	-156.701.696	-89.409.249
25699005 BUFFERFOND	-13.043.846	-13.043.846
25699101 INTERNKONTROLLPROSJEKT 12400-12030	-83.000	0
25699103 LÆRLINGER	-255.000	-255.000
25699106 REISELIV	-50.000	0
25699107 TAP PÅ FORDRINGER	-63.643	-63.643
25699111 IT AVD. 12500-12015	-595.000	0
25699112 TRYKKING BYGDEBØKER/KARMØYS HISTORIE	-532.114	-521.783
25699116 TILTAK PÅ ASKI 59000-27300	0	-170.000
25699117 SPIDER 12000-25410	-800.000	-800.000
25699119 FRIVILLIGHETSKOORDINATOR 12900-12093 BF	-380.000	0
25699120 NÆRMILJØUTVALGET 12000-12010	0	-250.000
25699121 KOMMUNEPLAN 12000-30100	0	-750.000
25699122 GAVE TIL NYE KOPERVIK KIRKE 11000-10050	0	-50.000
25699123 NYE INTERNETTSIDER	-409.000	-220.000
25699124 ARBEIDSGRUPPE KULTURHUS 11000-10050	-50.000	0
25699125 VELFERDSTILTAK 12400-12054	-182.000	0
25699206 EU-PROSJEKTER	-433.000	0
25699219 IKT SATSING BARNEHAGER	-4.060.000	-5.000.000
25699251 KONSULENTTJENESTER 43000-30300	0	-225.000
25699261 KARMØY REISELIVSFORUM	-79.222	-79.222
25699268 TILSK MOTORSENTER - F38520. KS61/16 BEV INNTIL 1,5 MILL.	-1.461.647	0
25699277 VIKINGFESTIVALEN 25950-37700	-1.611.620	-1.611.620
25699286 SPILLEMIDLER 25700-38010	-1.000.000	-1.006.000
25699402 OPPLÆRING KURS - 1150 - 40000-12050	-100.000	-240.000
25699404 BYUTVIKLING 1270-12900-30100	-853.000	0
25699450 AKUTT BEREDSKAP OLJEVERN	-309.800	-309.800
25699458 OPPSTART FELLES BRANN-OG REDNINGSVESEN	0	-1.800.000
25699465 DIGITALISERINGSSPROSJEKT 12050-12012	-573.000	0
25699480 UVÆRSFOND (VINTERVEDLIKEHOLD)	-500.000	-500.000
25699485 T-FORBINDELSEN (FRA INV)	-22.781.000	-22.781.000
25699487 TRAFIKKSIKKERHETSHALL 45000-33420	-127.190	-127.190
25699500 AS KARMØY RÅDHUS FOR MEGET INNB HUSLEIE 1190-44000-13013	-2.644.143	-4.487.402
TOTALT	-209.678.921	-143.700.755



Bundne driftsfond

1 KARMØY KOMMUNE (2017) - År/Periode 2017 1 - 13	15.02.2018	
	Regnskap 2017	Regnskap 2016
25199000 GARANTIFOND	-4.000.000	-4.000.000
25199102 EU MIDLER ANSATTE ÅKRA VGS HO109	0	-5.000
25199112 NAV TILSK 2 - 59000 - 24240 - spes på pr.art Cxxxx	-714.558	-1.186.558
25199113 FOU - FYLKESMANNEN, PRAKSIS OG KUNNSKAPSUTV. NAV	-433	-350.433
25199200 ETTERUTDANNINGSKURS	0	-128.000
25199201 STATLIG TILSKUDD KOMPETANSELØFTET 2016 - H&O	-9.000	-451.000
25199204 REALFAGKOMMUNE 25300-36520-SK152	-172.000	-344.300
25199206 STYRKING KREFTOMSORG OG LINDRENDE BEHANDLING 5000-2532	-297.000	
25199209 TILRETTELEGGINGSMIDLER FOR ANSATTE I BARNEHAGE 22298-201	0	-577.000
25199210 KOMPETANSEUTV BARNEHAGESEKT - 22299 - 20110 - KT556	-377.000	-425.000
25199212 ØKT LÆRERTETTHET	-6.907.000	-2.000.000
25199213 PASIENTSIKKER KOMMUNE	-285.000	0
25199214 GAVE GASSCO 53450-27300-HO125	-30.000	0
25199221 EU-MIDLER GRUNNSKOLEN 221XX - 20220	0	-440.410
25199225 KULTURMILJØFREDNING 25244 - 36510	-212.000	-400.000
25199228 SVØMMEOPPLÆRING FREMMEDSPRÅKLIGE 22182-20200	-144.000	-700.000
25199230 TILSKUDD TIL VID.UTDANNING I BARNEVERN FAGLIG VEILEDNING 20	-134.000	0
25199232 TRYGGE BARN PÅ SKOLEVEI 22199-20200-SK160	-588.000	0
25199235 FREMMEDSPRÅKLIGE 22182 - 21100	-1.000.000	0
25199252 KULTURSKRINET 22175 - 20200	-364.000	-424.000
25199261 AVALDSNESPROSJEKTET 25300-36520	-3.098.000	-800.000
25199292 INTEGRERINGSFORSKUDD 1810-22199-20200	-400	-400
25199297 NY GIV 22199-20200 SK131	-2.045.000	-1.934.200
25199298 KOMPETANSE FOR KVALITET 22199-20200 SK132	0	-1.252.000
25199299 PROSJEKT UØNSKET FRAVÆR I U-SKOLEN 22199-20200	0	-75.000
25199300 TILBUD TIL PÅRØRENDE MED KREVENDE OMS.OPPGAVER	-110.000	0
25199308 STATLIG TILSKUDD KOMM RUSARBEID - 52700-24310	0	-62.000
25199315 KOMPETANSEMIDLER ROP 53400-24310	-60.000	0
25199317 ERFARINGSKONSULENTER 53450-23440	-77.000	-522.000
25199320 TESTAMENTARISK GAVE F25300	-338.131	-331.566
25199322 IMDI MIDLER 22310-21300	-1.490.000	-330.000
25199325 TILSKUDD TIDLIG INNSATS 1700- 52300-23210	-50.000	-1.839.000
25199327 ERASMUS HO115 1700-50000-12042	0	-32.000
25199329 NATTPATRULJE KOMMUNAL RUSARBEID 53440-25480	0	-174.000
25199330 REHAB OPPTRAPPING HO124	-188.000	0
25199332 FRISKLIV (LÆRING OG MESTRINGSTILBUD) HO117	-145.000	-116.000
25199334 EU MIDLER LEONARDOANSATTE HO107 1700-50000-12042	0	-121.000
25199335 EU MIDLER LEONARDOANSATTE HO108 1700-50000-12042	0	-30.000
25199338 KOMPETANSEHEVING HVERDAGSREHAB HO110 1770-50000-25410	-44.000	-101.000
25199341 PSYKOLOGISTILLING 1700-53450-24310 HO113	0	-310.000
25199400 UTBEDRINGSTILSK/HUSBANKMIDLER	-52.923	-52.923
25199403 VILTFOND	-101.333	-101.333
25199404 VANNVERKET SJØAURE/BIOTOPFORBEDRING	-368.586	-333.830
25199407 INDUTRIVANNL - NORSK HYDRO - VEDLIKEHOLD	-607.462	-607.462
25199410 TAPSFOND HB	-1.461.750	-1.433.369
25199411 ETABLERINGSTILSK HB	-7.514.551	-8.888.551
25199412 TILTAKSPAKKEN 44000 - XXXXX	-4.465.000	-3.064.000
25199417 AKUTT MEDISINFORSKRIFTEN	-306.000	0
25199450 AKUTT FORURENSNING	-500.000	-500.000
25199461 SELVKOSTFOND VANN	-11.242.133	-5.839.830
25199462 SELVKOSTFOND AVLØP	-4.877.697	-6.299.009
25199463 SELVKOSTFOND RENOVASJON	-7.979.872	-12.250.069
25199464 SELVKOSTFOND SLAM	-3.921.024	-2.434.922
25199465 GJENBRUKSFOND BORGAREDALEN	-6.134.532	-5.515.427
25199466 SELVKOSTFOND FEIING	-251.441	0
25199470 PARKERINGSFOND	-2.369.000	-2.198.000
25199471 HELGANES MOTORSENTER FORSIKRINGSPENGER - INVENTAR 1200	0	14.800
25199472 AVALDSNES VERDIFULLE OPPLEVELSER 1370-25000-32560-KT651	0	-50.000
TOTALT	-75.032.825	-69.015.791

NOTE 1

Endring av arbeidskapital

ENDRING I ARBEIDSKAPITAL

Omløpsmidler pr. 31.12	2017	kap. 2.1	1 424 212 882,73	
Kortsiktig gjeld pr. 31.12	2017	kap. 2.3	-496 527 787,76	927 685 094,97
Omløpsmidler pr. 31.12	2016	kap. 2.1	1 231 438 987,01	
Kortsiktig gjeld pr. 31.12	2016	kap. 2.3	-410 238 353,59	821 200 633,42
Endring arbeidskapital ifølge balanseregnskapet	A			106 484 461,55

Anskaffelse av midler:

Driftsregnskapet	-2 976 110 118,19	
Investeringsregnskapet	-99 411 982,88	
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - drift	-386 121 496,02	
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - investering		-3 461 643 597,09

Anvendelse av midler:

Driftsregnskapet	2 807 378 198,79	
Investeringsregnskapet	365 041 763,93	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - drift	126 751 666,70	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - investering	66 814 176,30	3 365 985 805,72
Endring arbeidskapital ifølge bevilgningsregnskapet		-95 657 791,37

Endring i ubrukte lånemidler: (kap. 29100)

Lånemidler pr. 31/12	2016	-323 780 568,35	
Lånemidler pr. 31/12	2017	334 607 238,53	-10 826 670,18
Endring i arbeidskapital bevilgningsregnskap etter korrigering	B		-106 484 461,55
Differanse mellom A og B			-0,00

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	23.05.18	15/18
Formannskapet	04.06.18	
Kommunestyret	18.06.18	

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	212	

KARMØY VANNVERK - ÅRSREGNSKAP FOR 2017 – KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE

Vedlegg: Forslag til kontrollutvalgets uttalelse
Regnskapet for 2017 (se også trykt regnskap del 6)
Revisjonsberetning for 2017 (er også med i regnskapet)

Saksorientering:

Vedlagt følger Karmøy vannverks årsregnskap for 2017, samt revisors beretning til prosjektrengnskapet, datert 09.05.18.

Regnskapet viser en brutto utgift på kr 6 942 677 (inkl. avsetninger) og kommunens netto inntekt/andel (eks mva) på minus kr 800 377. Regnskapet består av resultatregnskap og årsavregning til Norsk Hydro, Karmøy Fabrikker.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE:

Kontroll- og kvalitetsutvalget har ingenting å bemerke til Karmøy vannverks årsregnskap for 2017 med henvisning til revisjonsberetningen dater 09.05.18.

Regnskapet for 2017 anbefales godkjent, slik det er framlagt av regnskapssjefen.

Aksdal, 15.05.18

Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær

Til
kommunestyret i Karmøy kommune

Kontroll- og kvalitetsutvalgets uttalelse til Karmøy vannverks årsregnskap for 2017

Kontroll- og kvalitetsutvalget behandlet i møtet 23.05.18, sak 15/18 Karmøy vannverks årsregnskap for 2016 og vedtok følgende uttalelse:

Kontroll- og kvalitetsutvalget har ingenting å bemerke til Karmøy vannverks årsregnskap for 2017 med henvisning til revisors beretning, datert 09.05.18.

Regnskapet for 2017 anbefales godkjent slik det er framlagt av regnskapssjefen.

Kopervik, 23. mai 2018

Einar R. Endresen (sign.)
Utvalgsleder

Kopi: Formannskapet)

Karmøy vannverk**REGNSKAP 2017**

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 09.05.18
Journalført: 18157/16
Arkivkode: 212

Fordelingsnøkler

Drikkevann pkt. 6 B 2. ledd	1	Kommunen	100 %	
Industrivann pkt. 6 B 1. ledd	2	Norsk Hydro	100 %	Fot- og Fiskåvann
Fellesanlegg pkt. 6 B 4. ledd	3	Kommunen	20 %	
	3	Norsk Hydro	80 %	

Fordeling etter vannforbruk utgår - ny avtale om fordeling 20/80 fra år 2000

Kommunen pkt. 6 B 3. ledd	4	20 %
Norsk Hydro pkt. 6 B 3. ledd	4	80 %

Etter avtale

Holmavatn	5	Kommunen	40 %
Holmavatn	5	Norsk Hydro	60 %

Fordeling lønn driftsoperatør

Gjeldende fa juni 2005	6	Kommunen	50 %
Gjeldende fa juni 2005	6	Norsk Hydro	50 %

Art	Tekst		Regnskap 2017	Komm. andel	Norsk Hydro	Budsjett 2017	Regnskap 2016
010	Lønn i faste stillinger	4	1 231 174	246 235	984 939	1 192 000	1 282 554
010	Lønn i faste stillinger	6	453 852	226 926	226 926	450 000	444 948
012	Lørdag- søndagstillegg	4	24 960	4 992	19 968	26 000	0
030	Ekstrahjelp/annen lønn	4	0	0	0	52 000	42 518
040	Overtid	4	85 301	17 060	68 241	103 000	77 901
050	Vaktgodtgjørelse	4	527 389	105 478	421 911	481 000	518 006
090	Pensjonspremie 34520	4	225 349	45 070	180 279	179 000	160 825
090	Pensjonspremie 34020	6	91 687	45 844	45 844	167 000	100 694
095	AFP	4		0	0	0	0
095	AFP	6		0	0	0	0
099	Arbeidsgiveravgift 34520	4	210 801	42 160	168 641	193 000	165 730
099	Arbeidsgiveravgift 34020	6	152 259	76 130	76 130	180 000	164 780
	Sum lønn og sos.utg		3 002 772	809 894	2 192 878	3 023 000	2 957 956
Prosjektart							
V123	Verktøy og materiell felles	3	23 039	4 608	18 431	30 000	25 044
V124	Verktøy og materiell ind.	2	7 529	0	7 529	20 000	4 226
	Sum verktøy og materiell		30 568	4 608	25 960	50 000	29 270
V170	Vedlikehold Holmavatn	5	14 460	5 784	8 676	90 000	73 337
V183	Vedlikehold felles	3	572 146	114 429	457 717	620 000	608 208
V184	Vedlikehold industri	2	24 526	0	24 526	360 000	322 521
	Sum vedlikehold		611 132	120 213	490 919	1 070 000	1 004 066
V203	Kontorutgifter	4	20 371	4 074	16 297	45 000	22 425
V212	Strøm industrianlegg	2	2 252 269	0	2 252 269	2 000 000	1 976 856
V213	Strøm Holmavatn	5	36 328	14 531	21 797	300 000	233 489
V215	Husleie, avgifter, forsikring	4	4 662	932	3 730	15 000	2 366
V230	Skyss og kostgodtgjørsle	4	5 287	1 057	4 230	10 000	6 185
V261	Lutinnkjøp industri	2	57 196	0	57 196	65 000	56 612
V270	Teknisk bistand fra TE	4	300 000	60 000	240 000	300 000	300 000
V271	Konsulenthjelp	4	26 996	5 399	21 597	30 000	0
V280	Sjøaure/biotopforbedring	4	0	0	0		0
V289	Andre utgifter	4	136 042	27 208	108 834	190 000	164 388
V290	Kurs, opplæring	4	24 432	4 886	19 546	30 000	20 481
	Sum andre driftsutgifter		2 863 583	118 089	2 745 494	2 985 000	2 782 802

Art	Tekst		Regnskap 2017	Komm. andel	Norsk Hydro	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Art	Tekst		Regnskap 2017	Komm. andel	Norsk Hydro	Budsjett 2017	Regnskap 2016
	Investeringer						
	Kjøp av bil	5	407 022	162 809	244 213	400 000	0
	Sum investeringer		407 022	162 809	244 213	400 000	0
V280	Fondsavs sjøaure/biotopf	4	27 600	5 520	22 080	35 000	27 144
	Sum fondsavsetninger		27 600	5 520	22 080	35 000	27 144
	Sum utgifter		6 942 677	1 221 133	5 721 544	7 563 000	6 801 238
V600	Brukerbet - telefon	4	0	0	0	0	0
V620	Leieinntekter	1	0	0	0	0	0
V660	Tilsk fra Norsk Hydro	2	-6 142 300	0	-6 142 300	-6 142 300	-5 933 600
V701	Refusjon sykelønn	4	0	0	0	0	0
	Sum inntekter		-6 142 300	0	-6 142 300	-6 142 300	-5 933 600
V950	Revisjon damanlegg	4	0	0	0	0	0
V950	Sjøaure/biotopforb	4	0	0	0	0	0
	Sum bruk av fonds		0	0	0	0	0
	Kommunens andel		800 377	1 221 133	-420 756	1 420 700	867 638

Karmøy kommune

Årsavregning 2017 Hydro karmøy fabrikker

Karmøy vannverk industrivannverket

Hydros andel av driftsutgiftene for 2017 ifl avregning:	Kr	5 721 544
Innbetalt i løpet av 2017 eks mva	Kr	-6 142 300
Differanse Hydros andel og innbetalt i 2017	Kr	-420 756
25% mva	Kr	-105 189
For mye innbetalt for 2017		-525 945

Kopervik, 29.01.2018



Cathrine Ellingsen

Regnskapssjef



KPMG AS
Karmsundgata 72
5529 Haugesund

Telephone +47 04063
Fax +47 52 70 37 70
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 11.05.18
Journalført: 18/162/eka
Arkivkode: 212

Til Karmøy kommune

Uavhengig revisors beretning til prosjektrekskap

Konklusjon

Vi har revidert prosjektrekskapet for Karmøy Vannverk, som ble avsluttet 31. desember 2017. Prosjektrekskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap og årsavregning til Norsk Hydro og kommunen per 31. desember 2017. Sum utgifter er på kr 6 942 677 (inkl. avsetninger). Prosjektrekskapet er utarbeidet av ledelsen i Karmøy kommune ved bruk av kommunale regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er prosjektrekskapet for Karmøy Vannverk, som ble avsluttet 31. desember 2017, i det alt vesentlige utarbeidet i samsvar med kommunale regnskapsprinsipper.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i «Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av prosjektrekskapet». Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens ansvar for prosjektrekskapet

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av prosjektrekskapet, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et prosjektrekskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av prosjektrekskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at prosjektrekskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på prosjektrekskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandnessjøen	Trondheim
Bodø	Knervik	Sendnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansund	Stavanger	Ålesund

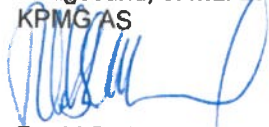
for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av Selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Haugesund, 9. mai 2018

KPMG AS



Roald Stakland
Statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	23.05.18	16/18
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

PROSJEKTPLAN - FORVALTNINGREVISJONSPROSJEKT – «KVALITET I BARNEHAGER»

Vedlegg: Prosjektplan – «Kvalitet i barnehager» fra KPMG AS, datert mai 2018

Bakgrunn

Kontroll- og kvalitetsutvalget vedtok i møtet 07.03.18, sak 10/18 at de ønsket lagt fram utkast til prosjektplan på prosjekt om kvalitet i barnehagene til møtet i mai. Utvalget mente dette var et aktuelt tema/område, og det er satt opp blant prosjektene i planperioden. Karmøy kommunestyre vedtok planen i møtet 19.09.16, sak 66/16.

Bestillingen ble sendt i brev datert 12.03.18. Det ble vist til det var foreslått følgende forslag til problemstilling: *«I hvilken grad har kommunen etablert et kontrollsystem som skal bidra til å sikre at barnehagene i kommunen drives i samsvar med gjeldende regelverk – og hvordan fungerer det i praksis».*

Saksorientering:

KPMG AS har i oversendelse 11.05.18 lagt fram et utkast til hvordan prosjektet kan gjennomføres, se vedlegg.

Formålet til forvaltningsrevisjonen vil være å undersøke i hvilken grad kommunen har etablert et kontrollsystem som sikrer at barnehagene i kommunen drives i samsvar med gjeldende regelverk – og hvordan dette fungerer i praksis.

Forvaltningsrevisjonen vil være forbedringsorientert, og vil ha som formål å gi anbefalinger om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekker avvik eller mulige forbedringsområder. Forvaltningsrevisjonen er avgrenset til et utvalg blant de kommunale barnehagene.

På bakgrunn av formålet blir følgende problemstillinger foreslått fra revisjonen:

1. I hvilken grad har kommunen etablert et kontrollsystem som bidrar til å sikre at barnehagene i kommunen drives i samsvar med gjeldende regelverk?

a. I hvilken grad ivaretar kommunen rollene som barnehagemyndighet ovenfor barnehagene?

Herunder:

i. Hvordan kommunen sikrer at barnehagene drives i samsvar med rammeplan for barnehager.

ii. Hvordan kommunen utøver tilsynsrollen.

b. I hvilken grad sikrer kommunen at barnehagene oppfyller krav til arbeid med psykososiale forhold?

c. I hvilken grad sikrer kommunen at barnehagene oppfyller krav til personale? Herunder også hvordan barnehagene ivaretar kravene ved fravær.

For å svare ut problemstilling 1 vil det være aktuelt å gjennomføre undersøkelser av den fungerende barnehagemyndigheten i kommunen, herunder vil det være aktuelt å undersøke både med kommunale og private barnehager hvordan de opplever kommunen som barnehagemyndighet.

2. I hvilken grad har den enkelte barnehage etablert et kontrollsystem som sikrer at barnehagen drives i samsvar med gjeldende regelverk?

a. I hvilken grad har barnehagene etablert et internkontrollsystem i tråd med forskrift om miljørettet helsevern?

b. I hvilken grad har barnehagene implementert gjeldende rammeplan for barnehager?

c. I hvilken grad har barnehagene rutiner for arbeid med psykososiale forhold?

d. I hvilken grad sikrer barnehagene at de oppfyller krav til personale i barnehagene? Herunder også hvordan barnehagene ivaretar kravene ved fravær.

For å svare ut problemstilling 2 vil revisjonen gjennomføre undersøkelsen i **tre** kommunale barnehager. Ettersom kommunen ikke er barnehageeier av private barnehager, mener revisjonen at det ikke vil være aktuelt å gjennomføre undersøkelser rettet mot enkelte, private barnehager.

Dersom kontroll- og kvalitetsutvalget ønsker en innretning på undersøkelsen som også inkluderer risikoutsatte barn og samarbeid med barnevernstjenesten mener revisjonen at det vil være nødvendig **enten å øke rammen** for forvaltningsrevisjonen **eller prioritere bort** noen av problemstillingene over.

Revisjonen har da kommet med følgende forslag til problemstilling:

3. I hvilken grad foreligger det samarbeidsrutiner mellom barnehagene i kommunen og barnevernstjenesten og helsestasjonen?

a. I hvilken grad er system og rutiner tilfredsstillende?

b. I hvilken grad blir system og rutiner for samarbeid med barnevernstjenesten og helsestasjonen fulgt i praksis?

For å svare ut **problemstilling 3** vil revisjonen gjennomføre undersøkelsen i et utvalg kommunale barnehager, det vil også være aktuelt å undersøke med barneverns- og helsestasjonstjenesten hvordan de opplever samarbeidet. Eventuelle forbedringsområder vil bli identifisert og analysert mht. konsekvens og årsak.

Det vises nærmere til revisjonskriteriene/tilnærming i planens kapittel 3.1. De metoder som vil bli benyttet er dokumentanalyse og intervjuer.

I følge kapittel 3 om tid og ressursbruk legger KPMG opp til å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjektet innenfor en tidsramme på 250 timer. Timetallet inkluderer ikke forberedelse og presentasjon av rapport i kommunestyret, bare til utvalget. En slik presentasjon vil bli fakturert pr forbruk og utvalget kan ta stilling til det ved behandling av rapporten.

Budsjettert ramme for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll er ca. 700 timer ut i fra det kommunestyret har bevilget i møtet 11.12.17 for budsjett for 2018 og etter prisjustering etter avtale. For Karmøy kommune er andel til selskapskontroll og forvaltningsrevisjon av selskapet Karmsund Havn IKS 70 timer og prosjektet «Kostnadseffektivitet innen pleie- og omsorg» som levert i mars var på 250 time. Dette må innberegnes i årets timeressurs.

Dersom problemstilling 3 skal legges til, bør utvalget fastsette en ramme for dette oppdraget. KPMG må da på forhånd anslå tidsbruket.

Revisjonen lover oppstart i juni og det er planlagt overlevering av rapport i november.

Utvalget må ved bestilling ta stilling til om de foreslåtte problemstillingene dekker det kontroll- og kvalitetsutvalget ønsker å oppnå med prosjektet, herunder dette med tillegget i problemstilling 3.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg bestiller forvaltningsrevisjonsrapport "Kvalitet i barnehager" i tråd med det utkast til prosjektplan som foreligger fra KPMG AS uten/med problemstilling 3 (med eventuelle endringer som kommer fram i møtet).

Rammen settes til 250 timer/ eller xxx timer.

Aksdal, 15.05.18



Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær



VEDLEGG SAK 16/18

Haugaland

Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 11.05.18

Journalført: 18/1612

Arkivkode: 216

Prosjektplan

Kvalitet i barnehager
Forvaltningsrevisjon
Karmøy kommune

Mai 2018

www.kpmg.no

Innhold

1. Innledning	1
1.1 Bakgrunn	1
1.2 Forarbeid	1
2. Formål og problemstillinger	4
2.1 Formål og avgrensning	4
2.2 Problemstillinger	4
2.3 Revisjonskriterier	5
3. Tilnærming, team og honorar	6
3.1 Metode	6
3.2 Aktivitets- og framdriftsplan	6
3.3 Prosjektteam	7
3.4 Honorar	7

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Kontroll- og kvalitetsutvalget (KKU) i Karmøy kommune vedtok 07.03.2018 i sak 10/18 å bestille en prosjektplan for en forvaltningsrevisjon om "Kvalitet i barnehagen".

I møtet ble ulike tema for en forvaltningsrevisjon innenfor kvalitet i barnehage diskutert. Herunder:

- ✓ Kontrollsystem som sikrer at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.
- ✓ Avvikshåndtering.
- ✓ Bemanningsnormer.
- ✓ Sykefravær og innleie av vikarer.
- ✓ Rutiner for barnehagene for oppfølging av risikoutsatte barn.
- ✓ Samhandling mellom barnevern og barnehager.

I møtet presiserte KKU at det var ønskelig at forvaltningsrevisjonen gjennomfører undersøkelser i et representativt utvalg av barnehager. Det vil si både kommunale og private barnehager, og barnehager av ulike størrelse.

1.2 Forarbeid

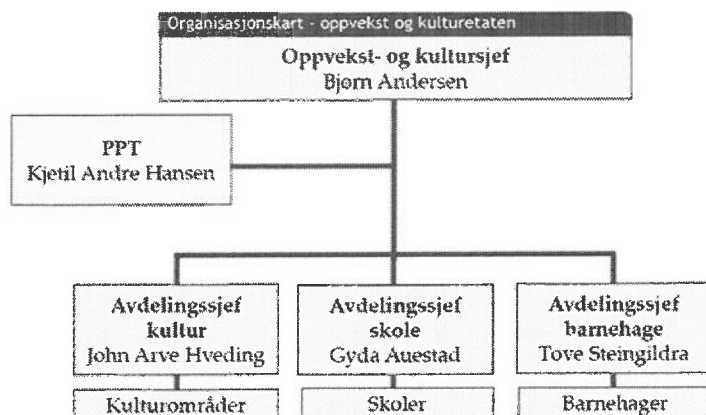
Det er et mål å etablere en prosjektplan som oppstiller relevante og vesentlige problemstillinger for forvaltningsrevisjonen. KPMG har gjennomført en prosess for å konkretisere formål og problemstillinger.

I prosessen har vi:

- ✓ Gjennomgått Karmøy kommunes årsregnskap 2016, budsjett- og økonomiplan 2018-2021, barnehageplan 2014-2025, førskoleprognose med kapasitetsvurderinger 2017-2032, utviklingsplan for Karmøybarnehagene 2017-2020 og informasjon fra kommunens nettsider.
- ✓ Gjennomført en innledende samtale med oppvekst- og kultursjef i Karmøy kommune.

1.2.1 Barnehage i Karmøy kommune

Barnehage er i Karmøy kommune organisert under oppvekst- og kulturetaten.



Figur. Organisasjonskart oppvekst- og kulturetaten

I Karmøy kommune er barnehagene organisert under oppvekst- og kulturetaten. Det er sektor for barnehager som er ansvarlig for oppfølgingen av barnehagene. Karmøy kommune har åtte kommunale barnehager og 24 private barnehager, hvor det går 2405 barn. Barnehagesektoren i Karmøy har et driftsbudsjett i 2018 på 375 millioner kroner.

Gjeldende barnehageplan i Karmøy kommune gjelder perioden 2013-2025. Planen omhandler de kommunale barnehagene, og danner grunnlag for en vurdering av behovet i barnehagesektoren. Barnehageplanen skal evalueres som følge av at Karmøy kommune har fått oppdaterte prognoser på antall førskolebarn i kommunen. Prognosen tilsier et lavere antall barnehagebarn enn det prognosen som lå til grunn for barnehageplanen tilsa. Dette blir forklart med at det er blitt bygd færre boliger enn forventet, lavere fødselstall og noe redusert innflytning til Karmøy kommune. I Karmøy kommune er antall barn det søkes om barnehageplass for redusert med ca. 150 barn fra 2014 til 2017.

I Karmøy kommunes budsjett for 2018 nevnes det at utfordringer for barnehageøkonomien er ordninger som gir foreldre utvidet rett til barnehageplass, utvidet pedagognorm og ny bemanningsnorm og endringer i måten en teller treåringer på.

1.2.2 Kvalitet i barnehager

Lov om barnehager, barnehageloven, med tilhørende forskrifter, regulerer barnehagenes formål og innhold. Nedenfor beskriver vi videre de delene av regelverket som kan være relevante revisjonskriterier i en forvaltningsrevisjon om kvalitet i barnehager, med fokus mot temaene som ble diskutert i kontroll- og kvalitetsutvalget 07.03.2018.

Det fremgår av barnehageloven at kommunen er lokal barnehagemyndighet, og skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk. Kommunen skal ved godkjenningen og aktiv veiledning og tilsyn påse at barnehagene i kommunen drives i tråd med de krav som settes i barnehageloven med tilhørende forskrifter. Barnehagenes innhold og oppgaver er fastsatt i en egen rammeplan. Regjeringen vedtok ny rammeplan i august 2017, og det er i den forbindelse utarbeidet en utviklingsplan for barnehagene i Karmøy. Ifølge Karmøy kommunes budsjettokument skal den nye rammeplanen være implementert innen juni 2018.

Videre har barnehageloven et eget kapittel med bestemmelser knyttet til personale i barnehager. Her inngår blant annet utdanningskrav til styrer og pedagogiske leder og at den øvrige bemanningen må være tilstrekkelig til å drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Det er videre regulert i en egen forskrift en norm for pedagogisk bemanning. Denne forskrift endres fra august 2018, hvor normen for pedagogisk bemanning blir noe strengere. Oppvekst- og kultursjef forteller at Karmøy kommune arbeider med å tilpasse seg den nye normen.

Barnehagene er også omfattet av forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Det fremgår av denne loven at eier av barnehagene skal påse at barnehagene har etablert et internkontrollsystem. I denne forskrift er internkontrollsystem definert som systematiske tiltak som skal sikre og dokumentere at aktivitetene utøves i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift. De systematiske tiltakene skal være beskrevet i administrative prosedyrer. Det fremgår også av denne forskrift at barnehagene skal fremme psykososiale forhold.

I kontrollutvalgsmøte 07.03.2018 ble også ivaretagelse av risikoutsatte barn og samarbeid med barnevernstjenesten nevnt som aktuell problematikk. I følge barnehageloven skal barnehagene gi sosialtjenesten og helse- og omsorgstjenesten i kommunen bistand i enkeltsaker. Det fremgår også at barnehagepersonalet har opplysningsplikt til barnevernstjenesten, når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt.

1.2.3 Forslag til tilnærming i forvaltningsrevisjonen

Det er viktig at Karmøy kommune sikrer kvalitet i barnehagene som barnehagemyndighet både for de kommunale og private barnehagene.

For å gjennomføre en forvaltningsrevisjon om kommunen har etablert et kontrollsystem som sikrer at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk – og hvordan dette fungerer i praksis vil det være relevant å vurdere hvordan kommunen utøver sin rolle som barnehagemyndighet. Både i forhold til veiledning og tilsyn. Det vil også være relevant å gjøre undersøkelser i barnehager for å vurdere oppfylling av regelverket. Ettersom bemanning er en viktig del av kvalitet i barnehager, vurderer vi det som hensiktsmessig å se nærmere på hvordan kommunen og barnehagene oppfyller kravene knyttet til personal, og da både når det gjelder grunnbemanning, men også hvordan en sikrer dette ved fravær.

For å vurdere hvordan kommunen og barnehagene ivaretar risikoutsatte barn og hvordan de samarbeider med barnevernstjenesten, bør forvaltningsrevisjonen ha en egen problemstilling som vurderer hvordan kommunen og barnehagene ivaretar dette. Her vil det være relevant å se nærmere på hvilke samarbeidsrutiner som foreligger mellom barnehagene og barnevernstjenesten og helsestasjonen.

2. Formål og problemstillinger

2.1 Formål og avgrensning

Formålet til forvaltningsrevisjonen vil være å undersøke i hvilken grad kommunen har etablert et kontrollsystem som sikrer at barnehagene i kommunen drives i samsvar med gjeldende regelverk – og hvordan dette fungerer i praksis.

Forvaltningsrevisjonen vil være forbedringsorientert, og ha som formål å gi anbefalinger om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekker avvik eller mulige forbedringsområder.

2.2 Problemstillinger

På bakgrunn av formålet blir følgende problemstillinger foreslått:

1. I hvilken grad har kommunen etablert et kontrollsystem som bidrar til å sikre at barnehagene i kommunen drives i samsvar med gjeldende regelverk?
 - a. I hvilken grad ivaretar kommunen rollene som barnehagemyndighet ovenfor barnehagene? Herunder:
 - i. Hvordan kommunen sikrer at barnehagene drives i samsvar med rammeplan for barnehager.
 - ii. Hvordan kommunen utøver tilsynsrollen.
 - b. I hvilken grad sikrer kommunen at barnehagene oppfyller krav til arbeid med psykososiale forhold?
 - c. I hvilken grad sikrer kommunen at barnehagene oppfyller krav til personale? Herunder også hvordan barnehagene ivaretar kravene ved fravær.

For å svare ut problemstilling 1 vil det være aktuelt å gjennomføre undersøkelser av den fungerende barnehagemyndigheten i kommunen, herunder vil det være aktuelt å undersøke både med kommunale og private barnehager hvordan de opplever kommunen som barnehagemyndighet.

2. I hvilken grad har den enkelte barnehage etablert et kontrollsystem som sikrer at barnehagen drives i samsvar med gjeldende regelverk?
 - a. I hvilken grad har barnehagene etablert et internkontrollsystem i tråd med forskrift om miljørettet helsevern?
 - b. I hvilken grad har barnehagene implementert gjeldende rammeplan for barnehager?
 - c. I hvilken grad har barnehagene rutiner for arbeid med psykososiale forhold?
 - d. I hvilken grad sikrer barnehagene at de oppfyller krav til personale i barnehagene? Herunder også hvordan barnehagene ivaretar kravene ved fravær.

For å svare ut problemstilling 2 vil revisjonen gjennomføre undersøkelsen i tre kommunale barnehager. Ettersom kommunen ikke er barnehageeier av private barnehager, vil det ikke være aktuelt å gjennomføre undersøkelser rettet mot enkelte, private barnehager.

Dersom kontroll- og kvalitetsutvalget ønsker en innretning på undersøkelsen som også inkluderer risikoutsatte barn og samarbeid med barnevernstjenesten vil det være nødvendig å enten øke rammen for forvaltningsrevisjonen, eller prioritere bort noen av problemstillingene over. Forslag til problemstilling:

3. I hvilken grad foreligger det samarbeidsrutiner mellom barnehagene i kommunen og barnevernstjenesten og helsestasjonen?
 - a. I hvilken grad er system og rutiner tilfredsstillende?
 - b. I hvilken grad blir system og rutiner for samarbeid med barnevernstjenesten og helsestasjonen fulgt i praksis?

For å svare ut problemstilling 3 vil revisjonen gjennomføre undersøkelsen i et utvalg kommunale barnehager, det vil også være aktuelt å undersøke med barneverns- og helsestasjonstjenesten hvordan de opplever samarbeidet.

Eventuelle forbedringsområder vil bli identifisert og analysert mht. konsekvens og årsak.

2.3 Revisjonskriterier

Til problemstillingene oppstilles det revisjonskriterier. Revisjonskriterier er de krav og normer som tilstand og/eller praksis i kommunen måles mot. Revisjonskriterier må være aktuelle, relevante og gyldige for kommunen. Aktuelle kilder til å utlede revisjonskriterier vil være:

- ✓ KommuneLOvens § 23 om administrasjonssjefens internkontroll, samt god praksis for internkontroll hvor vi bygger på KS sin veileder, "Rådmannens internkontroll, 2013".
- ✓ Lov om barnehager (barnehageloven)
- ✓ Forskrift om pedagogisk bemanning
- ✓ Forskrift om politiattest i barnehager
- ✓ Rundskriv fra Kunnskapsdepartementet - F-2011-4. Veileder om kravene til pedagogisk bemanning i barnehageloven med forskrifter
- ✓ Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
- ✓ Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.
- ✓ Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
- ✓ Vedtekter for de kommunale barnehagene i Karmøy kommune.
- ✓ Kommunale planer

3. Tilnærming, team og honorar

3.1 Metode

For å svare på problemstillingene vil vi samle inn data ved bruk av følgende teknikker:

- ✓ Dokumentinnsamling og analyse
- ✓ Intervjuer

Det vil bli samlet inn dokumentasjon fra kommunen som vil bli gjennomgått og analysert opp mot revisjonskriteriene.

Det vil i tillegg bli gjennomført intervjuer med et utvalg ansatte innenfor barnehagetjenesten i kommunen. Dette vil inkludere intervjuer både med personer ansatt i administrasjonen, men også styrere og pedagogiske ledere i barnehagene. Som det fremgår av kapittel 2.2, vil vi i problemstilling 1 innhente informasjon både fra kommunale og private barnehager. For å svare ut problemstilling 2, vil vi derimot innhente informasjon fra et utvalg kommunale barnehager. Utvalg av barnehager gjøres i samråd med kontrollutvalget. Dersom kontroll- og kvalitetsutvalget ønsker at forvaltningsrevisjonen også omfatter problemstilling 3, vil det være aktuelt å innhente informasjon fra både kommunale og private barnehager, men også barnevern- og helsestasjonstjenesten i kommunen.

Valg av personer for intervjuer vil bli avtalt nærmere med kommunen. Før gjennomføring av intervjuer vil det bli utarbeidet intervjuguider. Fra hvert intervju vil det bli skrevet referat som blir sendt til respondentene for verifisering.

Data fra respondentene vil bli sammenstilt med analysert dokumentasjon og dette vil sammen bli vurdert opp imot revisjonskriteriene.

3.2 Aktivitets- og framdriftsplan

Figuren under viser forslag til aktivitets- og framdriftsplan:

			Mai				Juni				Juli				August				September				Oktober				November						
Faser + aktiviteter	Ansvar	Timer	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	29	40	41	42	43	44	45	46	47	4
1 Forberede		20																															
1.1 Forundersøkelse	KPMG	10																															
1.2 Etablere prosjektplan	KPMG	5																															
1.3 Godkjenning prosjektplan KU	KPMG	5																															
2 Starte opp		15																															
2.1 Sende oppstartsbrev	KPMG	3																															
2.2 Oppstartsmøte	KPMG	5																															
2.3 Dokumentliste	KPMG	3																															
2.4 Intervjuplan	KPMG	4																															
3 Gjennomføre		185																															
3.1 Dokumentanalyse og testing	KPMG	40																															
3.2 Intervjuguide	KPMG	10																															
3.4 Intervju	KPMG	45																															
3.5 Analyse	KPMG	50																															
3.6 Kvalitetssikring	KPMG	10																															
3.7 Rapportutkast	KPMG	30																															
4 Rapport		30																															
4.1 Ferdigstille rapportutkast	KPMG	15																															
4.2 Høring rapportutkast (1-2 u.)	KPMG	3																															
4.3 Oversending av rapport	KPMG	2																															
4.4 Presentasjon KU	KPMG	10																															
		250																															

Aktivitets- og framdriftsplanen viser at arbeidet med forvaltningsrevisjonen kan starte opp i juni, etter at prosjektplanen er vedtatt i kontrollutvalget. Vi vil samle inn relevant dokumentasjon i juni, mens mesteparten av prosjektgjennomføringen vil foregå fra september. Rapportskrivning og høring av rapporten vil skje i oktober, med levering av endelig rapport til kontroll- og kvalitetsutvalgets sekretariat i forkant av kontroll- og kvalitetsutvalgets møte i november 2018.

3.3 Prosjektteam

KPMG sitt team i forvaltningsrevisjonen består av følgende:

Oppdragsansvarlig, Ole W. Fundingsrud.

Prosjektleder, Håkon Lindberg.

Prosjektdeltakere, Kaia Grahm-Haga og Gunnvor Eikeland Hass.

3.4 Honorar

I henhold til avtale.

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	23.05.18	17/18
Kommunestyret	18.06.18	

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	217	

SELSKAPSKONTROLL – RAPPORT - KARMSUND HAVN IKS

Vedlegg: KPMGs rapport - selskapskontroll - Karmsund Havn IKS - mai 2018
(eget hefte)

Bakgrunn

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg vedtok i møtet 29.11.17, sak 49/17 å invitere de andre eierkommunene til å delta i et prosjekt med selskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Karmsund Havn (KH) IKS. Prosjektet er gitt førsteprioritet i Plan for selskapskontroll 2016-20 i alle de fem kommunestyrene på Haugalandet.

I den Overordnede analysen ble Karmsund Havn IKS vurdert å ha høyest risiko av selskaper Karmøy kommune er eier av. Det ble pekt på at det er knyttet store verdier til selskapet, og at selskapet har høye låneforpliktelser. I tillegg foreligger potensiell negativ miljøpåvirkning som kan medføre brudd på forurensningsloven.

Alle de andre fem kontrollutvalgene (Haugesund, Tysvær, Bømlo, Sveio og Bokn) har senere takket ja til å være med. Kostnadene vil bli fordelt på de seks kommunene etter eierandel.

Utvalget vedtok i samme møtet prosjektplan utarbeidet av KPMG AS, hvor ramme og tidsplan for revisjonen ble satt. Rammen ble satt til 180 timer, hvor Karmøy sin del utgjør 70 timer.

Mandat

Formålet med selskapskontrollen har vært å undersøke «i hvilken grad kommunens eierinteresse i selskapet Karmsund Havn blir ivaretatt, og om selskapet har etablert system og rutiner for å sikre at selskapet har en forsvarlig drift og etterlever sentrale regelverk.»

Problemstillinger

Følgende problemstillinger har blitt undersøkt:

Eierskapskontroll

1. I hvilken grad følger kommunen opp sine eierinteresser i Karmsund Havn IKS, i samsvar med
 - a. eierkommunenes **eierstrategi** for selskapet?
 - b. krav og normer til godt eierskap?
2. Hva er årsaker til eventuell manglende etterlevelse hos kommunen?

Forvaltningsrevisjon

3. *I hvilken grad har Karmsund Havn IKS etablert system og rutiner som bidrar til å sikre en **økonomisk forsvarlig drift** av selskapet?*
 - a. *Har selskapet etablert rutiner for å utarbeide og følge opp budsjetter?*
 - b. *Gjennomfører selskapet risikovurderinger i forbindelse med større investeringer?*
 - c. *Har selskapet etablert rutiner for å utarbeide og følge opp budsjett i større prosjekter?*
 - d. *Har selskapene hatt en økonomisk utvikling i samsvar med uttrykte forventninger fra eierne?*
4. *I hvilken grad har selskapet etablert et **system og rutiner** for å bidra til å sikre at selskapet etterlever alle lover og regelverk som gjelder for selskapet?*
5. *I hvilken grad har selskapet etablert retningslinjer/rutiner for å **anskaffelser** og kontraktsoppfølging?*
6. *I hvilken grad har selskapet etablert en prosjekthåndbok eller tilsvarende som regulerer selskapets styring av **investeringsprosjekter**?*
7. *I hvilken grad har selskapet system og rutiner som bidrar til å ivareta systematisk **helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid** i samsvar med krav i internkontrollforskriften?*
8. *I hvilken grad har selskapet system og rutiner som bidrar til å sikre **miljøvern**?*
9. *I hvilken grad har selskapet gjennomført ROS-analyse og utarbeidet **beredskapsplan** i samsvar med beredskapsforskriften?*

Metoder som har vært benyttet er dokumentinnsamling og -analyse og intervjuer, jf. rapporten kap. 1.4. De som har blitt intervjuet er åtte ansatte i KH IKS.

Revisjonskriterier for selskapskontrollen er i hovedsak hentet fra eierskapsstrategi for KH IKS, anbefalingene fra KS om eierstyring, lov om interkommunale selskap, internkontrollforskriften, forurensningsforskriften, beredskapsloven og god praksis for internkontroll. Utfyllende om revisjonskriteriene er omtalt i vedlegg 2 i rapporten.

Rapporten

Med dette som utgangspunkt har KPMG gjennomført prosjektet. Sekretariatet har gjort en vurdering av at rapporten er av god kvalitet i hht til standardkravene til forvaltningsrevisjonsrapporter (RSK 001) og i samsvar med utvalgets bestilling.

Rapporten gir et godt bilde av selskapet sin drift og belyser nærmere de ulike problemstillingene. Mer detaljer om selskapet finner en i kapittel 2. Rapporten er verifisert ved at rapporten er sendt til uttalelse til selskapet og rådmenn i de respektive eierkommunene den 16.04.18 med frist 27.04.18. Uttalelsen fra hoveddirektøren er innarbeidet i rapporten. Det er ikke kommet uttalelse til rapporten fra eierkommunene. Endelig rapport ble oversendt sekretariatet den 04.05.18.

Basert på revisjonen sine observasjoner og vurderinger i forbindelse med selskapskontrollen, anbefaler revisjonen at Karmsund Havn IKS iverksetter følgende tiltak:

- 1. *Karmsund Havn IKS bør oppdatere sine anskaffelsesrutiner etter gjeldende regelverk i lov og forskrift om offentlige anskaffelser.***
- 2. *Karmsund Havn IKS bør i større grad formalisere og gjøre kjent rutiner for kontraktsoppfølging for å redusere personsårbarhet i sin styring og kontroll med selskapets kontrakter. Herunder:***
 - a) Opprette og holde oppdatert et avtaleregister som gir oversikt over alle selskapets inngåtte avtaler , samt hvem som har roller og ansvar knyttet til den enkelte avtale.***
 - b) Definere roller og ansvar som inngår i kontraktsoppfølging, herunder gjøre skriftlig fungerende praksis for kontraktsoppfølging i dag som selskapet vurderer som hensiktsmessig.***
- 3. *Karmsund Havn IKS bør i større grad formalisere sine rutiner og maler for styring i alle faser av investeringsprosjekter.***

Basert på revisjonen sine observasjoner og vurderinger i forbindelse med selskapskontrollen, har revisjonen avdekket forbedringspunkt i forhold til tre anbefalinger overfor eierkommunene:

- ✓ ***Anbefalingen «Obligatorisk opplæring av og informasjon av folkevalgte» er delvis innfridd.***
- ✓ ***Anbefalingen «Utarbeidelse av eierskapsmelding» er delvis innfridd.***
- ✓ ***Anbefalingen «Utarbeidelse av etiske retningslinjer» er delvis innfridd.***

Revisjonen skriver i sammendraget:

«Identifiserte mangler ved enkeltkommuners eierstyring, sett opp mot KS-anbefalinger, er etter vår vurdering ikkje å anse som vesentlige mangler med stor konsekvens for eierstyring av Karmsund Havn IKS. Følgelig er årsaksbildet i liten grad undersøkt».

Der tiltak ikke er satt i verk anbefaler revisjonen at det iverksettes tiltak for å gjøre utbedringer på de omtalte forbedringsområdene.

Sekretariatet viser til sammendraget i innledningen og revisors vurdering i rapportens kapittel 3 og 4. Ut i fra disse vurderingene har revisor i kapittel 5 kommet fram til forslag til de tiltak som er gjengitt ovenfor. For mer detaljer vises det til selve rapporten.

I følge revisjonsforskriften § 8 skal både styret og daglig leder gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som kommer fram i rapporten og deres syn skal også gå fram av rapporten.

Selskapet har hatt rapporten til verifisering og høring og har gitt tilbakemelding. Tilbakemeldingen, datert 01.05.18, finner en i rapporten under kapittel 6 – uttalelse fra KH IKS. Det blir der takket for en god og lærerik prosess, som de har opplevd som nyttig for selskapet.

Havnedirektøren skriver blant annet i tilbakemeldingen:

«De foreslåtte forbedringspunktene vil bli en del av Karmsund Havns forbedringsarbeid fremover og blir viktige i den videre utviklingen av selskapet».

Konklusjon

Resultatet etter selskapskontrollen viser at selskapet og eierene har forbedringspoensiale, i og med at undersøkelsen avdekker enkelte svakheter med hensyn til manglende rutiner og dermed forbedringsområder. Sekretariatet vil på den bakgrunn anbefale at kontrollutvalget ber kommunestyret vedta at revisjonens anbefalinger blir fulgt opp av selskapet og kommunen.

Sekretariatet vil videre anbefale at det blir satt en frist der kommunestyret via kontrollutvalget får tilbakemelding på status for oppfølging av rapporten.

En forvaltningsrevisjonsrapport/selskapskontroll skal systematisk bli fulgt opp for å sikre at selskapet setter i verk tiltak for å rette opp påviste avvik/svakheter og kontrollutvalget bør sørge for at kommunestyrets vedtatte merknader til rapporten blir fulgt opp. Det blir anbefalt at slik oppfølging skjer fra 6 til 12 måneder etter at rapporten er vedtatt av kommunestyret.

I følge rundskriv H-02/06 skal kontrollutvalget innstille direkte til kommunestyret i forbindelse med behandling av forvaltningsrevisjonsrapport og selskapskontroller.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

1. *Karmøy kommunestyre tar KPMGs rapport etter selskapskontroll av Karmsund Havn IKS til orientering.*
2. *Rapporten oversendes havnedirektøren og rådmannen for videre oppfølging av rapportens anbefalinger.*
3. *Det blir gitt tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av av rapporten innen 12 måneder etter kommunestyrets vedtak.*

Aksdal, 15.05.18

Toril Hallsjø (sign.)
Dagleg leder/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	23.05.18	18/18
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216/217	

PLAN FOR ORIENTERINGER OM KOMMUNENS DRIFT OG SELSKAPER

Saksorientering:

Kontrollutvalget har i denne og forrige periode vært svært fornøyd med å få orienteringer om driften av kommunen og hva som skjer innen de ulike etatene og støtte/stabfunksjonen. Utvalget ønsket senere også orienteringer om de kommunale selskapene. Utvalget har tidligere vedtatt en plan for orienteringene og gjennomført orienteringene etter planen.

Utvalget kan be om nærmere orienteringer om arbeidsområder innen de ulike avdelingene som etatsjefene presenterte i løpet av 2016:

<u>Rådmannens stab</u>	<u>Oppvekst og kulturetaten</u>	<u>Teknisk etat</u>	<u>Helse- og omsorgsetat</u>
- Personal og org. - Økonomi - IKT og arkiv - Plan og strategi	- Kulturavd. - Skoleavd. - Barnehageavd.	- Brann- og redning - Driftsavd. - Forvaltningsavd. - VAR-avd. - Eiendomsavd. - Stab - teknisk	- Omsorgsavd. - Helseavd.

Utvalget har også kommet med temaer som kommunens arkivsituasjon, om elever med sykdom, og ny EU-forordning innen personvernloven og kommunens innkjøpsrutiner. Siste tema vil komme som en oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport i 2017 og vil komme opp som sak i neste møte i juni.

Karmøy kommune har eierinteresser i 12 selskaper som omfattes av kommuneloven § 80 om obligatorisk eierskapskontroll. Disse selskapene er:

• Solstein AS	100 % - 64 ansatte	25.01.17
• Karmøy Rådhus AS	100 % - 0	10.05.17
• Opplev Avaldsnes (Karmøy Kulturopplevelser) AS	100 % - 15	22.03.17
• Karmøy Kommunale Kino AS	100 % - 14	30.08.17
• Haugaland Kraft AS	38,2 % - 378)	selskapskontroll 2015
• Karmsund Havn IKS	38,4 % - 33	selskapskontroll 2018
• Haugaland Brann og Redning IKS	37,16 % - ?	
• Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS	35,7 % - 2	
• (Haugaland Bompengeselskap AS	33,3 % - 0)	21.06.17
• Krisesenter Vest IKS	23,5 % - 25	
• (Haugalandspakken AS	12,5 % - 0)	21.06.17
• Interkommunalt Arkiv Rogaland IKS	10,19 % - 7	
• Haugaland Vekst IKS	9,09 % - 9	

Det er også 14 selskaper som pr i dag ikke er omfattet av kommuneloven og som faller utenfor kravet om eierskapskontroll, men som utvalget likevel kan invitere:

Selskap	Orientering	Eierandel
ASKI AS	25.10.17	55,0 %
Musikkselskapet Nordvegen AS		26,6 %
Karmøy omstillingsselskap AS		24,0 %
Haugalandsmuseene AS		20,0 %
Destinasjon Hgsd. & Hgl AS		17,4 %
Haugaland Industri AS		8,2 %
HIL-hallen AS		5,0 %
Haukelivegen AS		2,2 %
Marin Energi Testsenter AS		1,9 %
Rogaland Ressurssenter AS		1,7 %
Norsk Bane AS		0,95 %
Rekom AS		0,9 %
Fjord Norge AS		0,2 %
A/S Skog		0,2 %

Utvalget får ta stilling om hvem ønsker å få en orientering fra og hvem de ønsker å invitere med det første og senere framover i i høst og til neste år. Sekretariatet har ikke kommet med forslag, da vi mener dette er noe utvalgsmedlemmene får tenke på i forkant av møtet og utvalget får bli enig om i møtet.

Rekkefølgen kan måtte bli endret dersom foreslått tidspunkt ikke skulle passe for den/de som blir invitert.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg vedtar følgende plan for orienteringer:

4. møte - 20. juni 2018	
5. møte - 29. aug. 2018	
6. møte - 26. sept. 2018	
7. møte - 31. okt. 2018	
8. møte - 28. nov. 2018	
1. møte 2019	
2. møte 2019	
3. møte 2019	
4. møte 2019	
5. møte 2019	
6. møte 2019	

Aksdal, 15.05.18



Toril Hallsjø
Daglig leder/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontroll- og kvalitetsutvalget	23.05.18	19/18

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø	216	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 23.05.18

Vedlegg:

15. Statusoversikt pr. mai 2018
16. Kommunestyrevedtak 19.03.18, sak 22, Årsmelding 2107 – KK-utvalget
17. Kommunestyrevedtak 19.03.18, sak 23, Oppfølging av rapport «varslingssak»
18. Kommunestyrevedtak 14.05.18, sak 44, Kostnadseffektivitet pleie og omsorg»
19. Representantskapsmøtet 18.04.18 – Interkommunalt Arkiv Rogaland IKS
20. Representantskapsmøtet 20.03.18 – Haugaland Vekst IKS
21. Representantskapsmøtet 23.03.18 – Haugaland Kontrollutvalgssekretariat
22. Innkalling til møte i havnerådet 26.04.18
23. Innkalling til generalforsamling 11.06.18 – Haugaland Kraft AS
24. Kommunal Rapport 05.02.18 – Bernt svarer: Taushetsplikt og lukket møte
25. NKRF- veileder «God skikk og praksis for kontrollutvalgssekretariatene» – (IM)
26. FKT - veileder «Hva kan kontrollutvalgene forvente av oppgaveutførelse og kompetanse fra sekretariatene» er klar – blir presentert på FKT-konferansen (IM)
27. NKRF – forslag til ny kommunelov bidrar til styrket egenkontroll
28. Oppfølging av møteprotokoller:

<i>Kommunestyret</i>	<i>14.05.18</i>
<i>Formannskapet</i>	<i>23.04 og 28.05.18</i>
<i>Administrasjonsutvalget (W.L)</i>	<i>11.04.18</i>
<i>Hovedutvalg teknisk og miljø (Ø.M og P.I.S.)</i>	<i>17.04.18</i>
<i>Hovedutvalg helse og omsorg (S.G)</i>	<i>18.04.18</i>
<i>Hovedutvalg oppvekst og kultur (S.A.N. og B.A.G.)</i>	<i>18.04.18</i>
<i>Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne</i>	<i>17.04.18</i>
<i>og eldreråd (E.R.E)</i>	<i>17.04.18</i>

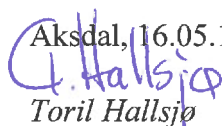
Saksorientering:

Vedlagt følger de ovenfor opplistede tema, brev, meldinger og lignende til kontrollutvalgets orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsaker 15 - 28 blir tatt til orientering.

Aksdal, 16.05.18



Toril Hallsjø

Daglig leder/utvalgssekretær



Kontrollutvalget i Karmøy - Statusoversikt mai 2018

Saker fra bestilling til behandling i kontroll- og kvalitetsutvalget

Forvaltningsrevisjon	Bestilling	Tidsbruk	Status	Ferdig	Merknader
<i>Kvalitet i barnehager</i>	23.05.18, sak 16/18	250 t.	Forslag til mandat	Nov. -18	
Selskapskontroll					
Andre saker					
<i>Ny personvernlov</i>	29.11.17	orientering	31.01.18, sak 2/18		Kvalitets- rådgiver

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i utvalget

Forvaltningsrevisjon eller selskapskontroll	Bestilt KU	Behand- let i KU	Behandlet/s i KST	Planlagt oppfølg.	Merknader
<i>Karmsund Havn IKS</i>	29.11.17, sak 49/17	23.05.18, sak 17/	18.06.18, sak /18	12 mnd	
<i>Kostnadseffektivitet innenfor pleie- og omsorg</i>	29.11.17, sak 47/17	07.03.18, sak 9/18	14.05.18, sak 44/18	12 mnd etter vedtak	
«Varslingssak»	09.03.17, sak 9/17	10.05.17, sak 21/17	19.06.17, sak 68	KST 19.03.18, sak xx/18	KPMG
«Håndtering av varslingssaker»	26.10.16, sak 45/16	22.03.17, sak 13/17	15.05.17, sak 31/17	KST 16.06.18, sak xx/18	KPMG
«Innkjøp»	22.03.17, sak 14/17	20.09.17, sak 37/17	23.10.17, sak 82/17	april -18	KPMG

Avsluttede prosjekter

	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i KST	Fulgt opp i KST	Merk- nader
Forvaltningsrevisjon					
<i>Psykososialt skolemiljø»</i>	09.03.16, sak 8/16	31.08.16, sak 32/16	31.10.16, sak 92/16	18.09.17, sak 73/17	
«Barneverntjenesten»	20.05.15, sak 19/15	09.03.16, sak 9/16	02.05.16, sak 30/16	18.09.17, sak 74/17	
Selskapskontroll					
Andre saker					
<i>Planer og overordnet analyser 2016-2020</i>	25.11.15, sak 41/15	15.06.16, 26-27/16	19.09.16, 66-67/16	Neste 4 år	KPMG



SAKSPROTOKOLL - ÅRSMELDING 2017 - KONTROLL- OG KVALITTSUTVALGET

Kommunestyret behandlet saken den 19.03.2018, saksnr. 22/18

Behandling:

Kontroll- og kvalitetsutvalgets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Karmøy kommunestyre tar kontrollutvalgets årsmelding for 2017 til orientering.



SAKS PROTOKOLL - OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONS RAPPORT "VARSLINGSSAK"

Kommunestyret behandlet saken den 19.03.2018, saksnr. 23/18

Behandling:

Kontroll- og kvalitetsutvalgets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Karmøy kommunestyre tar rådmannens tilbakemelding om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport «varslingssak» til orientering.



SAKSPROTOKOLL - FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - "KOSTNADSEFFEKTIVITET INNENFOR PLEIE OG OMSORG"

Kommunestyret behandlet saken den 14.05.2018, saksnr. 44/18

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Medhaug (H) fremmet følgende tillegg til punkt 2 i innstillingen:

I dette arbeidet skal hovedutvalget ha en aktiv rolle ved at rådmannen fremmer forslag om tiltak, oppfølging og tilbakemelding til hovedutvalgets møter og at hovedutvalget får seg forelagt rådmannens endelige tilbakemelding om et år.

Medhaugs forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Karmøy kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Kostnadseffektivitet innen pleie- og omsorg» fra KPMG AS til orientering.
2. Rapporten oversendes rådmannen for videre oppfølging av rapportens anbefalinger. I dette arbeidet skal hovedutvalget ha en aktiv rolle ved at rådmannen fremmer forslag om tiltak, oppfølging og tilbakemelding til hovedutvalgets møter og at hovedutvalget får seg forelagt rådmannens endelige tilbakemelding om et år.
3. Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontroll- og kvalitetsutvalget om oppfølging av rapporten innen 12 måneder etter kommunestyrets vedtak.

PROTOKOLL

18. april 2018 ble det avholdt møte i representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS i Richard Johnsens gate 12, Stavanger.

SAKSLISTE:

01/18	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/18	Valg av leder og nestleder av representantskapet
03/18	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
04/18	Godkjenning av regnskap og styrets årsberetning for 2017
05/18	Godkjenning av årsmelding for 2017
06/18	Godkjenning av budsjett og tilskudd for 2019
07/18	Godkjenning av økonomiplan for perioden 2019-2022
08/18	Valg av styre for 2018/2019
09/18	Valg av valgkomite for 2018/2019
10/18	Innkomne saker

MØTET SATT:

Kl. 10:00

Daglig leder Tor Ingve Johannessen orienterte om programmet for dagen.
Representantskapets leder Ole Tom Guse ønsket velkommen.

DELTAKERLISTE:

Deltakere IKAs representantskapsmøte 18. april 2018

	Eier	Representant
1	Eigersund kommune	Leif Erik Egaas
2	Finnøy kommune	Tone Rørheim
3	Forsand kommune	Ole Tom Guse
4	Gjesdal kommune	Linn Kristin Haga
5	Haugaland kontrollutvalgsekretariat IKS	Toril Hallsjø
6	Haugesund kommune	Tom Landås
7	Hjelmeland kommune	Kirsten Hansson
8	Hå kommune	Reidar Håland
9	IVAR IKS	Jostein Karlsen
10	Karmøy kommune	May Britt Berg
11	Klepp kommune	Siri-Mona Damsgård
12	Kvitøy kommune	Gro A Steine
13	Lund Kommune	Olav Hafstad
14	Randaberg kommune	Per Arne Nyvoll
15	Rennesøy kommune	Eva Finnesand Hodnefjell

16	Rogaland fylkeskommune	Odd Bård Risvoll
17	Sandnes kommune	Ernst Lapin
18	Sauda kommune	Tone Storesund
19	Sola kommune	Jørund Ubø Soma
20	Sokndal kommune	Arild Urdal
21	Strand kommune	Marie Stokka
22	Suldal kommune	Øyvind Valen
23	Time kommune	Egil Sølvberg
24	Vindafjord kommune	Magne Inge Vårvik

Styret: Jon Ola Syrstad (leder)
Beate Aase Bøe (ansattes representant)

IKA: Tor Ingve Johannessen (daglig leder)
Monica Hodnefjell Tungland

Andre: Odd Gunnar Høie (observatør fra Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS)

MØTEBEHANDLING:

Sak 01/18 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
Møteinnkalling og saksliste ble godkjent.

Sak 02/18 Valg av leder og nestleder av representantskapet
Daglig leder foreslo Ole Tom Guse, Forsand kommune som leder, og Gro A. Steine, Kvitsøy kommune som nestleder. Ingen motkandidater ble lansert, og de foreslåtte representantene ble enstemmig valgt.

Sak 03/18 Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
Monica Hodnefjell Tungland ble valgt til referent. Ernst Lapin, Sandnes kommune og Arild Urdal, Sokndal kommune ble valgt til å undertegne protokollen.

Sak 04/18 Godkjenning av regnskap og styrets årsberetning for 2017
Regnskapet og årsberetningen ble godkjent uten merknader.

Sak 05/18 Godkjenning av årsmelding for 2017
Årsmelding ble godkjent uten merknader.

Sak 06/18 Godkjenning av budsjett og tilskudd for 2019
Budsjett og tilskudd for 2019 ble godkjent uten merknader.

Sak 07/18 Godkjenning av økonomiplan for perioden 2019-2022
Økonomiplanen for perioden 2019-2022 ble godkjent uten merknader.

Sak 08/18 Valg av styre for 2018/2019
Valgkomiteens innstilling var som følger:
Leder Jon Ola Syrstad, Strand kommune
Nestleder Elin Wetås de Jara, Time kommune

Styremedlem Tone M. Haugen, Randaberg kommune
Styremedlem Jarle Nilsen, Karmøy kommune
1. Varamedlem Lisa Reime Helgeland, Hå kommune
2. Varamedlem Ole Bernt Torbjørnsen, Haugesund kommune
3. Varamedlem Annette Bokneberg, Bokn kommune
4. Varamedlem Ørjan Daltveit, Bjerkreim kommune

Beate Aasen Bøe er valgt som de ansattes representant i styret.

Valgkomiteens innstilling til styre for 2018/2019 ble godkjent uten merknader.

Sak 09/18

Valg av valgkomité for 2018/2019

Styrets innstilling til valgkomité:

Lin Øiesvold, Rogaland fylkeskommune (leder)

May Britt Berg, Karmøy kommune

Reidar Håland, Hå kommune

Styrets innstilling til valgkomité for 2018/2019 ble godkjent uten merknader

Sak 10/18

Innkomne saker

Ingen innkomne saker.

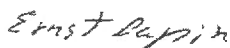
MØTE HEVET:

Kl. 10.35

Stavanger 18. april 2018



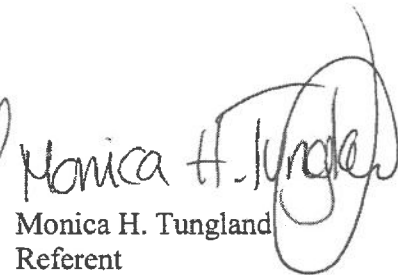
Ole Tom Guse
Representantskapets leder



Ernst Lapin
Medundertegner



Arild Urdal
Medundertegner



Monica H. Tungland
Referent

Representantskapsmøteprotokoll for Haugaland Vekst IKS

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 27.04.18
Journalført: 18/136 144/051
Arkivkode: 217

Den 20. april 2018 ble det avholdt representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS, i Hemmingstad Kultursenter, Haugesund. Møtet startet 8:30

Tilstede:

Haugesund kommune v/	Arne-Christian Mohn (May Britt Vihovde fra kl 10:00)
Tysvær kommune v/	Sigmund Lier
Bokn kommune v/	Tormod Våga
Karmøy kommune v/	Jarle Nilsen
Vindafjord kommune v/	Ole Johan Vierdal
Etne kommune v/	Siri Klokkestuen
Sauda kommune v/	Rune Kloster Tvedt (e.f)
Suldal kommune v/	Gerd Helen Bø
Sveio kommune v/	Jorunn Skåden
Rogaland Fylkeskommune v/	Astrid Furumo
Administrasjonen	Tormod Karlsen
	Inger Kallevik Haavik
	Arvid Nesse
Forfall	Marte Eide Klovning

I tillegg møtte følgende:

- Styret ved styreleder Ole Bernt Thorbjørnsen, styremedlemmene Linda Christine Olsen, Kristin Marie Dahle og Peter O. Lura samt ansattes tillitsvalgt Ronny Sætre.
- Rådmennene Sigurd Eike, Jan Erik Nygård, Kristian Birkeland, Pål Nygård, Øyvind Valen og Jostein Førre.
- Toril Hallsjø fra Haugaland Kontrollutvalgssekretariat.

Til behandling forelå:

Sak 1/17 Valg av møteleder

Til møteleder ble Jarle Nilsen enstemmig valgt.

Sak 2/17 Godkjennelser av innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

Sak 3/17 Behandling av årsregnskap 2017

Representantskapet godkjenner styrets framlagte årsregnskap for 2017.

Sak 4/17 Framtidig organisering av Haugaland Vekst

Representantskapet fattet følgende vedtak:

1. "Nye Haugaland Vekst" etableres som en slagkraftig aktør for regional utvikling på Haugalandet med virkning fra avtalt dato i løpet av 2018.
2. Ambisjonsnivået til organisasjonen skal til enhver tid bygges på uttalte målsettinger om utvidet regionalt samarbeid og samhandling samt gjennomføring av vedtatt regional utviklingsplan.
3. Selskapet finansieres med et årlig bidrag fra eierkommunene på 6,1 millioner kroner. Årlig sats settes til kr 50.000 per år per kommune samt kr 45 per innbygger per år. I tillegg legges det inn følgende faktorer ved beregning av årlig innbetaling:

Haugesund kommune	1,4
Karmøy kommune	1,0
Tysvær kommune	1,0
Bokn kommune	1,0
Sveio kommune	1,0
Vindafjord kommune	0,6
Etne kommune	0,6
Sauda kommune	0,6
Suldal kommune	0,6
Utsira kommune	0,5

Det forutsettes at satsene skal indeks-justeres. Rogaland og Hordaland fylkeskommuner søkes om med-finansiering.

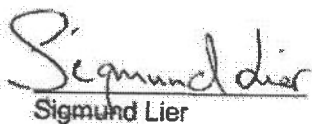
4. Selskapet fortsetter eksisterende organisering som Interkommunalt selskap. Nåværende avtaler mellom eierne og selskapet oppdateres i henhold til endret mandat.
5. Styret bes utarbeide reviderte avtaler og forslag til felles saksutredning som kan benyttes ved beslutninger i kommunestyrene.
6. Nye Haugaland Vekst og ambisjonsnivå evalueres innen våren 2020.

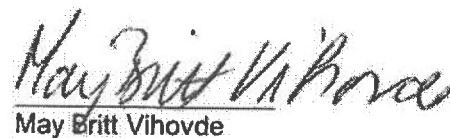
Det forelå ingen flere saker til behandling. Møtet hevet kl 10:15.

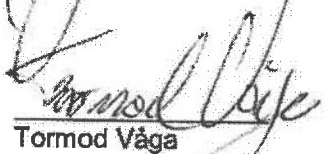
Haugesund den 20.04.2018

Representantskapet for Haugaland Vekst IKS

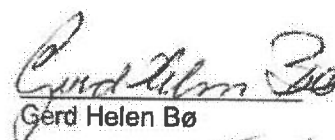

Jarle Nilsen


Sigmund Lier


May Britt Vihovde

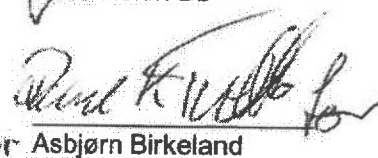

Tormod Våga

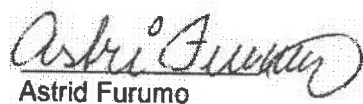

Jorunn Skåden


Gerd Helen Bø


Ole Johan Vierdal


Siri Klokkestuen


Asbjørn Birkeland


Astrid Furumo

PROTOKOLL

Måndag 23. april 2018 blei det halde møte i representantskapet for **Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS**. Møtet blei leia av representantskapsleiar Olav Haugen.

MØTESTART / MØTESLUTT	kl. 17.00 – kl. 18.15
MØTESTAD:	Tysvær rådhus, kantinen
REPRESENTANTAR SOM MØTTE:	Alf Harald Aronsen , Karmøy kommune Svein Inge Huseby , Haugesund kommune Olav Haugen , Sveio kommune Daghild Grønnestad Alvestad , Bokn kommune Marte Eide Klovning , Utsira kommune
MØTANDE VARAREPRESENTANT:	Arnfinn Øverland , Vindafjord kommune Erik Daniel Fatnes , Sauda kommune Ragni Synniva Fett , Etne kommune Tormod Skeie , Suldal kommune (frå sak 4/18)
FORFALL:	Øyvind Haraldseid , Vindafjord kommune Solfrid Seim Nilsen , Sauda kommune Ståle Tungesvik , Etne kommune Vanja Ignjatic , Suldal kommune Gunn Marit Lygre , Tysvær kommune og vararepr
ANDRE SOM MØTTE:	Siv Bente Stople Østbø , styremedlem Toril Hallsjø , dagleg leiar

FØLGENDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 1/18 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Handsaming i møte 23.04.18:

Fem representantar og ein vararepresentant hadde meldt forfall. Ved møtestart var åtte av ti kommunar representert og organet var såleis vedtaksføre. Etter sak 3/18 var ni eigarkommunar representert. Det var ingen merknader til innkalling og saksliste.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Innkalling og saksliste til representantskapsmøtet 23.04.18 blir godkjent.

SAK 2/18 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ REPRESENTANTSKAPSMØTET 24.04.17 OG SÆRUTSKRIFT I SAK 8/17

Handsaming i møte 23.04.18:

Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Protokoll frå representantskapsmøtet 24.04.17 blir godkjent og særutskrift i sak 8/17 blir godkjent.

**SAK 3/18 GODKJENNING AV STYRET SI MELDING OG ÅRS-
MELDING 2017**

STYRET SITT FRAMLEGG:

Styret si melding og årsmelding 2017 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent.

Handsaming i møte 23.04.18:

Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Styret si melding og årsmelding 2017 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent.

Årsmeldinga vert oversendt samarbeidskommunane til orientering.

SAK 4/18 GODKJENNING AV ÅRSREKNESKAPEN FOR 2017

STYRET SITT FRAMLEGG:

Årsrekneskapen for 2017 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik det ligg føre med eit overskot på kr 31.198. Årets overskot vert lagt til eigenkapital.

Handsaming i møte 23.04.18:

Representantane var samde i at det var greitt at selskapet har opparbeida seg med ein buffer slik at selskapet var rigga for framtida, anten til planlagde eller uventa utgifter. Dagleg leiar nemnde investering av elektronisk sak/arkivssystem og skifte av personell som utgifter som ikkje er lagt inn pr. i dag. Elles var det ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Årsrekneskapen for 2017 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik det ligg føre med eit overskot på kr 31.198. Årets overskot vert lagt til opptent eigenkapital.

SAK 5/18 BUDSJETT 2019 – FØRESETNADER OG RAMMER

Handsaming i møte 23.04.18:

Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner budsjett for 2019 slik det er lagt fram av styret:

Inntekter 2019		Utgifter 2019	
<i>Tilskudd</i>	2 077 000	<i>Lønn- og sosiale utgifter</i>	1 777 000
<i>Andre inntekter</i>	-	<i>Driftsutgifter</i>	300 000
<i>Inntekter totalt</i>	2 077 000	<i>Utgifter totalt</i>	2 077 000
<i>Resultat</i>	0		0

Eigartilskot frå eigarkommunane vert i 2019 følgjande:

<i>Karmøy kommune</i>	376 000
<i>Haugesund kommune</i>	376 000
<i>Tysvær kommune</i>	198 000
<i>Vindafjord kommune</i>	198 000
<i>Sveio kommune</i>	177 000
<i>Sauda kommune</i>	177 000
<i>Etne kommune</i>	177 000
<i>Suldal kommune</i>	177 000
<i>Bokn kommune</i>	115 000
<i>Utsira kommune</i>	106 000

Styret får fullmakt til å gjennomføra budsjettendringar, her under å disponera meirinntekter eller mindreutgifter, under føresetnad av at budsjettet går ut i balanse og kontingent for deltakarkommunane ikkje blir auka utover representantskapet sitt vedtak.

SAK 6/18 ØKONOMIPLAN 2019-2022

Handsaming i møte 23.04.18:

Representantane hadde ingen spesielle merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner økonomiplan for perioden 2019-2022:

	2019	2020	2021	2022
<i>Inntekter:</i>				
<i>Tilskudd</i>	2 077 000	2 139 000	2 203 000	2 269 000
<i>Andre inntekter</i>	0	0	0	0
<i>Totalt</i>	2 077 000	2 139 000	2 203 000	2 269 000
<i>Utgifter:</i>				
<i>Lønn og sos. utg.</i>	1 777 000	1 830 000	1 885 000	1 942 000
<i>Driftsutgifter</i>	300 000	309 000	318 000	327 000
<i>Totalt</i>	2 077 000	2 139 000	2 203 000	2 269 000
<i>Resultat</i>	0	0	0	0

SAK 7/18 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

1. Representantskapsmøte 18.04.18 – Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS
2. Representantskapsmøte 19.04.18 – KS Bedrift
3. NKRF med rettleiar «God skikk og praksis for kontrollutvalgssekretariatene»
4. FKT med rettleiar «Hva kan kontrollutvalgene forvente av oppgaveutførelse og kompetanse fra sekretariatene»
5. KS Bedrift - Ny kommunelov er på trappene – Prop. 46 L (2017-18) Kommuneloven
6. NKRF – framlegget til ny kommunelov bidrar til styrka eigenkontroll
7. Sekretariatet si møteplan 2018
8. Oversikt over valde representantar og vararepresentantar for 2015-2019

Handsaming i møte 23.04.18:

Dagleg leiar gjekk igjennom punkta, med særleg vekt på rettleiarane og på endringane i framlegg til ny kommunelov. Representantane kom med kommentarar til lova.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Referatsakene 1- 8 blir tatt til orientering

EVENTUELT

Ingen saker var meldt i forkant.

Representantskapet drøfta igjen dette med lang reisetid og bruk av fjernmøte. Alle kommunane har i dag skaffa tekniske hjelpemiddel slik at det skulle vere mogeleg å sjå, høyre og kommunisere med kvarandre, sjølv om alle ikkje er i same lokale. Nokre representantar meinte at det var viktig med personleg frammøte, men at dette kunne vere aktuelt for dei med lang veg. Det var usikkert om dette kunne nyttast for denne type møte. Dagleg leiar undersøker saka.

Representantskapet etterlyste fjorårets ønske om tema/føredrag i tilknytning til møtet. For møtet i år hadde dagleg leiar meint at dei nye rettleiarane og framlegg til ny kommunelov var årets tema. Utvalsleiar gjorde framlegg om at representantane kunne komme med framlegg til tema, innan utgangen av 2018, på aktuelle tema til neste års møte.

Møtedato neste år: måndag 29.04.19.

Aksdal, 23. april 2018


Olav Haugen (sign.)
representantskapsleiar


Toril Hallsjø
dagleg leiar

KARMSUND HAVN IKS
Postboks 186
5501 Haugesund
Tlf.: 52703750

Innkalling til møte i havnerådet

Det innkalles med dette til møte i havnerådet, med fremmøte på **Killingøy**

Torsdag 26.04.2018 kl. 14.00

Til behandling foreligger:

- Sak 3/18 Referatsaker (s.2)**
- Sak 4/18 Heving av låneramme** *(unntatt offentlighet jmf. Off.lov §13(2))* **(s.10)**
- Sak 5/18 Opprettelse av Karmsund Havn Eiendom (s.17)**
(unntatt offentlighet jmf. Off.lov §13(2))
- Sak 6/18 Husøyvegen 250 AS** *(unntatt offentlighet jmf. Off.lov §13(2))* **(s.22)**
- Sak 7/18 Avhending av et mindre areal i Kopervik (s.48)**
- Sak 8/18 Årsoppgjør 2017 (s.57)**
- Sak 9/18 Investering i Havnekran på Husøy (s.77)**
- Sak 10/18 Ringvirkningsanalyse (s.85)**

Forfall bes meddelt KH ved havnedirektøren på telefon 52 70 37 50.

Haugesund, 19.04.18



Tore Gautesen
Havnedirektør

Gjenpart til:

- Varamedlemmer
- Ordførere og Rådmenn i Haugesund, Karmøy, Bokn, Bømlo, Sveio og Tysvær
- Havnestyrets leder (Kristine Skeie)

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 19.05.18
Journalført: 18/174/Hha/agh
Arkivkode: 217

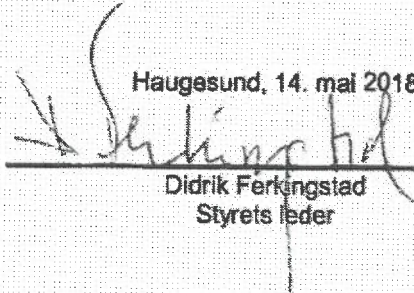
Generalforsamling for 2017

Det innkalles herved til ordinær generalforsamling i Haugaland Kraft AS den 11. juni 2018, kl. 14:00, i lokalene til Haugaland Kraft AS, Haukeliveien 25. Til behandling foreligger følgende saker (jfr. vedtektenes § 8 og aksjelovens § 5-5):

Dagsorden / saker:

- Apning av generalforsamlingen v/styrets leder
 - Opprette fortegnelse over fremmøtte aksjeeiere og fullmakter
 - Sak 01.18 Godkjenning av innkallingen og dagsorden
 - Sak 02.18 Valg av møteleder
 - Sak 03.18 Valg av personer til å undertegne protokollen
 - Sak 04.18 Redegjørelse om årets drift v/konsernsjef. Olav Linga
 - Sak 05.18 Godkjenning av resultatregnskap og balanse for Haugaland Kraft AS og konsernet for 2017, herunder anvendelse av årsoverskuddet og utdeling av utbytte
 - Sak 06.18 Godkjenning av revisors honorar
 - Sak 07.18 Valg av styre
 - Sak 08.18 Valg av valgkomité.
Selskapet har per i dag ikke mottatt forslag til kandidater til valgkomiteen. Vi forventer at disse fremmes på generalforsamlingen.
 - Sak 09.18 Fastsettelse av godtgjørelse til styrets og valgkomiteens medlemmer
 - Sak 10.18 Endring «Instruks for valgkomité»
Forslaget til endring av instruks for valgkomiteen fremmes fra administrasjonen for å klargjøre hvordan komiteen skal velges. Gjeldende «Instruks for valgkomiteen viser til en aksjonæravtale som ikke eksister.
- Vedlegg:
- Forslag til enkeltvedtak
 - Årsrapport 2017
 - Valgkomiteens innstilling til nytt styre i Haugaland Kraft AS
 - Gjeldende Instruks for valgkomiteen
 - Forslag til protokoll

Haugesund, 14. mai 2018


Didrik Ferkingsstad
Styrets leder

Komitémøte kan være fjernmøte

Kommunal Rapport - publisert 07.05.18

BERNT SVARER. Hva skal det kommunale utvalget gjøre når ett av medlemmene kun kan delta i et møte via telefon?

SPØRSMÅL:

I et møte i et kommunalt utvalg har tre av de fem medlemmene forfall. Det ene av disse kan imidlertid delta per telefon. Vil det være tilstrekkelig til å oppfylle kravet i kommuneloven § 33 om at det er et vilkår for gyldig vedtak at minst halvdelen av medlemmene har vært til stede under forhandlingene og avgitt stemme i vedkommende sak?

SVAR:

Lovens hovedregel er at bare de medlemmene som er til fysisk til stede, deltar i møtet. Men Kommunaldepartement har, med hjemmel i kommuneloven § 30, nr. 2, gitt en forskrift som gir adgang til å holde «fjernmøter» i andre organer enn kommunestyret og kontrollutvalget.

Fjernmøte kan være ulike former for videokonferanse, eller det kan skje per telefon. Denne møteformen kan ikke benyttes hvis saken angår en arbeidstakers tjenstlige forhold eller hvis det er opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, og den «bør» ikke benyttes der saken skal behandles i lukket møte av hensyn til personvern eller offentlige interesser (forskriften § 3).

Hvis et medlem som her bare kan delta i et møte per telefon, må man kunne løse problemet ved å treffe vedtak om at møtet settes som fjernmøte. Vilkåret for å bruke denne møteformen er da at «alle møtedeltakerne kunne høre og kommunisere med hverandre» (forskriften § 2, første avsnitt), og en tredel av medlemmene vil kunne motsette seg at denne møteformen benyttes og kreve at saken behandles i ordinært møte (forskriften § 2, tredje avsnitt).

Veileder

Hva kan kontrollutvalget forvente
av oppgaveutførelse og kompetanse
fra sekretariatet



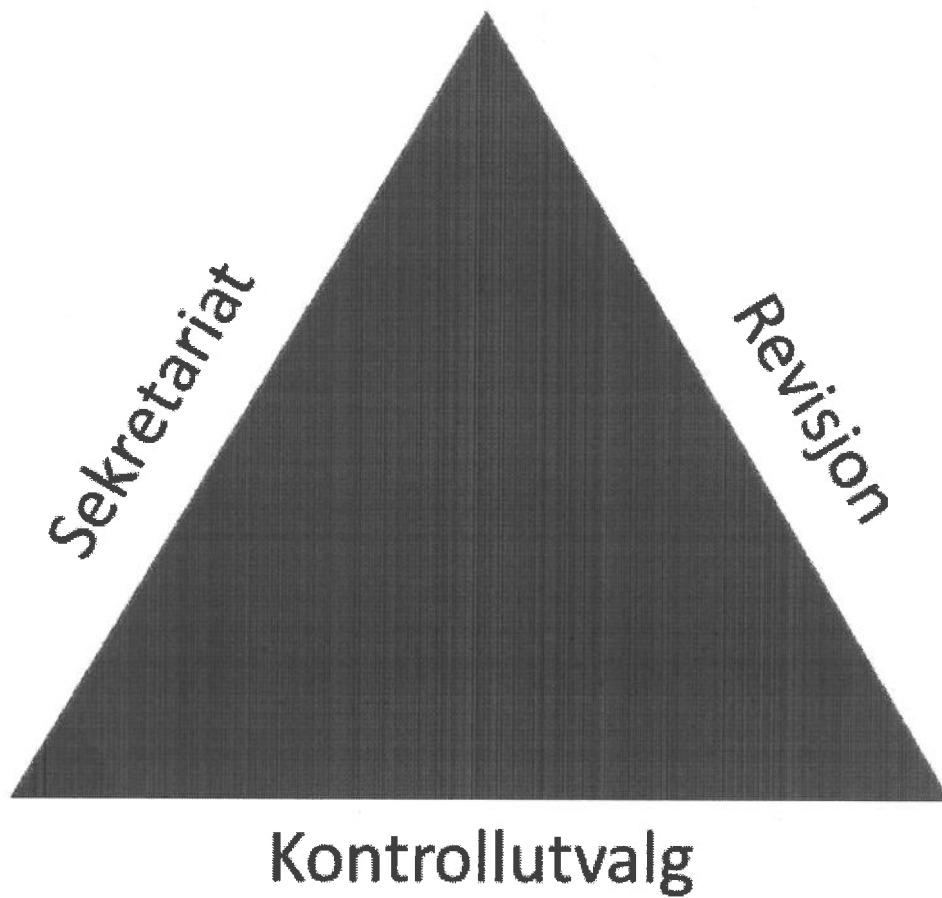
FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN



Innholdsfortegnelse:

1.	Arbeidsgruppens sammensetning og mandat.....	2
2.	Bakgrunn	2
3.	Innledning	3
3.1.	Lovkrav.....	3
3.2.	Kontrollutvalgsboken	3
3.3.	Lovutvalget (NOU 2016:4) om sekretariatene	5
4.	Oppgaveutførelse	5
4.1.	Tilgjengelighet og bemanning	5
4.2.	Kontrollutvalget som oppdragsgiver	6
4.3.	Analyse og plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.....	6
4.4.	Bestiller/utfører modell	8
4.5.	Forberedelse av møte i kontrollutvalget	10
4.6.	Saksbehandling.....	12
4.7.	Utsending av møteinnkalling.....	14
4.8.	Avvikling av møte i kontrollutvalget	15
4.9.	Etterarbeid etter møte i kontrollutvalget	15
4.10.	Henvendelser til kontrollutvalget	16
4.11.	Valg av revisjonsordning	16
4.12.	Valg av revisor.....	17
4.13.	Valg av sekretariatsordning.....	18
4.14.	Valg av sekretær	19
4.15.	Årsmelding for kontrollutvalget.....	19
4.16.	Folkevalgtopplæring for kontrollutvalget	19
4.17.	Målform	21
5.	Aktuelle lenker	21

Veileder for god skikk og praksis for
kontrollutvalgssekretariatene



Innhold

Veileder for god skikk og praksis for kontrollutvalgssekretariatene	1
0) Forord	3
1) Innledning	4
2) God skikk og praksis for kontrollutvalgssekretariatene	5
3) Kort om kontrollutvalgssekretariat og deres mandat	5
4) Bestiller-utførermodellen	7
5) Arbeidsdeling i bestiller- utførermodellen - Sekretariatets arbeidsoppgaver	7
5.1 Administrasjon	8
5.2 Saksbehandling	9
5.3 Utredning	10
5.4 Rådgivning	13
5.5 Koordinere	14
6) Overordnede anbefalinger	14

Forslaget til ny kommunelov bidrar til styrket egenkontroll | Norges Kommunerevisorforbund

27

NKRF er i all hovedsak fornøyd med regjeringens forslag, som støtter opp om mange av forbundets synspunkter.

Forslaget til ny kommunelov bidrar til styrket egenkontroll

19.03.2018

NKRF er i all hovedsak fornøyd med regjeringens forslag, som støtter opp om mange av forbundets synspunkter.



Kommunal- og moderniseringsminister
Monica Mæland (H)
Foto: KMD/Flickr

Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland (H) presenterte forslaget til ny kommunelov fredag 16. mars. Hun framhevet at forslaget legger opp til å lovfeste det kommunale selvstyret. Forslaget framstår som modernisert med klart språk og lettere tilgjengelig enn dagens lov, som etter hvert bærer preg av å være «flikket» en del på siden den trådte i kraft i 1993.

Styreleder Per Olav Nilsen i NKRF er i all hovedsak fornøyd med forslaget. NKRF vil imidlertid følge opp en del forhold i forbindelse med Stortingets behandling av lovforslaget, og ikke minst i det påfølgende forskriftsarbeidet.

Økonomiforvaltning mv.

Av viktige forslag knyttet til bestemmelser om økonomiforvaltning mv. kan nevnes at regjeringen foreslår å utvide låneadgangen, ved at det åpnes for å lånefinansiere investeringstilskudd til andre kommuner og kommunalt eide selskaper på områder hvor kommunene har et lovpålagt ansvar. Det foreslås imidlertid en beløpsmessig begrensning i kommunens låneadgang ut fra eierandel.

NKRF er tilfreds med at regjeringen følger opp lovutvalgets forslag til en klarere beregningsmodell for minste tillatte låneavdrag. NKRF har ved flere anledninger tatt opp med departementet at dagens regulering gir grunnlag for flere ulike beregningsmodeller, og at en modell lik den regjeringen nå foreslår gir en mer forsvarlig avdragsprofil på kommunens lånegjeld.

Vi noterer også at regjeringen, i tråd med vår høringsuttalelse, foreslår å begrense låneadgangen ved innfrielse av garantiansvar til kausjoner.

Regnskapsrevisjon

Lovforslaget er i all hovedsak i samsvar med NOU-en. I høringsuttalelsen viste NKRF til pågående arbeid med ny revisorlov og viktigheten av at det ikke blir unødvendige forskjeller i reglene om revisjon i kommuneloven og revisorloven. NKRF ser derfor positivt på at departementet signaliserer at det kan bli aktuelt med en nærmere vurdering av disse bestemmelsene i forbindelse med endringene i revisorloven.



Styreleder Per Olav Nilsen, NKRF

NKRF er også tilfreds med den foreslåtte utvidelsen av regnskapsrevisors oppgaver når det gjelder bevilgningskontroll og forenklet etterlevelseskontroll. Vi støtter regjeringen i at disse oppgavene må utvikles nærmere gjennom god kommunal revisjonsskikk.

Forvaltningsrevisjon

Regjeringen foreslår, i strid med NKRFs høringsuttalelse, å oppheve dagens krav om årlig forvaltningsrevisjon. Dette begrunnes med at det må være rom for at omfanget av forvaltningsrevisjon kan tilpasses til den enkelte kommunen, ut i fra kommunens størrelse, kompleksitet og risikoforhold. Det presiseres imidlertid viktigheten av at kommunene gjennomfører forvaltningsrevisjon regelmessig. Det presiseres også at kravet om en plan for forvaltningsrevisjon må forstås som et krav om å gjennomføre forvaltningsrevisjoner.

Sertifisering av revisor. Nasjonal kvalitetskontroll

Lovforslaget slutter seg i hovedsak til lovutvalgets vurderinger om ikke å innføre lovbestemt sertifisering av kommunale revisorer og en statlig tilsynsordning. Videre sies det at det er behov for mer utredning dersom en nasjonal kvalitetskontrollordning skal innføres. Dette er temaer som NKRF vil ha til vurdering i det videre arbeidet med lov og forskrift.

Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet

Regjeringen foreslår å øke minste antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem. Dessuten foreslås det en ny bestemmelse om at lederen av kontrollutvalget ikke kan være medlem av samme parti som ordføreren. Valgbarhetsreglene foreslås utvidet i tråd med lovutvalgets forslag. Dvs. at personer som har en ledende stilling eller som er medlem eller varamedlem av styret eller driftsforsamlingen, i et selskap som kommunen har eierinteresser i, ikke vil være valgbare til kontrollutvalget.

Regjeringen foreslår ingen endringer i kontrollutvalgssekretariatets oppgaver eller hvem som kan være sekretariat for kontrollutvalget. Det foreslås heller ingen formelle krav til sekretariatets kompetanse eller krav til størrelsen på sekretariatet.

Flere høringsinstanser hadde innvendinger mot lovforslagets omtale av grensegangen mellom sekretariatets og revisjonens oppgaver. NKRF er tilfreds med at dette klargjøres i lovproposisjonen, hvor det bl.a. sies *at lovforslaget, som er en videreføring av gjeldende rett, ikke forbyr sekretariatet å innhente informasjon og vurdere denne opp mot et regelverk, vedtak og liknende. Det vil tvert imot kunne være saker eller sakstyper hvor dette er en naturlig arbeidsoppgave for sekretariatet.*

Kommunenes styring og kontroll med ekstern virksomhet

Regjeringen foreslår å lovfeste krav om eierskapsmelding. Meldingen skal inneholde en oversikt over alle kommunens aksjeselskaper, interkommunale samarbeid etter IKS-loven, samvirkeforetak, kommunale oppgavefelleskap, vertskommunesamarbeid og kommunale foretak (men ikke stiftelser). Eierskapsmeldingen bør inneholde kommunens overordnede prinsipper for eierstyring og prinsippene for eierstyringen av den enkelte enhet, formålet med den enkelte enhet samt en omtale av virksomheten i hver enhet.

NKRF støtter regjeringen i at det er behov for å styrke kommunens kontroll med ekstern virksomhet som utfører kommunale oppgaver. Sammenliknet med gjeldende rett foreslås innsynsretten til også å omfatte andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen.

Innsynsretten skal omfatte all informasjon som er nødvendig for at kommunen skal kunne kontrollere at selskapets forpliktelser etter kontrakten blir oppfylt. Dette vil omfatte selskapets overholdelse av både kommuneplikter og aktørplikter. Den lovfestede innsynsretten bør imidlertid begrenses til det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten er oppfylt. Dersom det er ønskelig eller behov for innsyn i andre forhold, må det derfor spesifiseres i avtalen. Innsynsretten må også begrenses til kun å omfatte de delene av virksomheten som utfører et oppdrag for kommunen. Retten åpner opp for inspeksjoner som er nødvendige for å kontrollere at kontrakten blir oppfylt og at kommuneplikter og aktørplikter i lovverket blir oppfylt.

Regjeringen foreslår at kravet om god kommunal revisjonsskikk også vil gjelde for eierskapskontrollen. Dette innebærer at det kun vil være revisor som kan utføre eierskapskontroll på vegne av kontrollutvalget. Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet vil imidlertid på sin side ha som oppgave å planlegge og bestille eierskapskontroller, slik arbeidsdelingen etter gjeldende rett er for forvaltningsrevisjoner. Forslaget begrunnes med at det vil bidra til å styrke kvaliteten på eierskapskontrollen samtidig som den gir en klarere rollefordeling.

Internkontroll

Den foreslåtte internkontrollbestemmelsen er mer omfattende og detaljert enn dagens bestemmelse. Intensjonen med den nye bestemmelsen er at denne i hovedsak skal erstatte internkontrollbestemmelser i særlovgivningen. I lovproposisjonen sies det at forslaget *må inkludere en oppheving av de fleste internkontrollbestemmelser med kommuneplikter i særlovgivningen.*

Kommunedirektøren, som er lovforslagets betegnelse på administrasjonssjefen (rådmannen), er ansvarlig for internkontrollen, og skal minst én gang i året rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn.

Statlig tilsyn

Det foreslås at kommunene får partsrettigheter i alle faser av et tilsyn. Fylkesmannen får en tydeligere rolle i å følge opp og ha dialog med kommunene. Det legges også opp til en sterkere samordning mellom det statlige tilsynet og kommunenes egenkontroll. NKRF er tilfreds med at statlige tilsynsmyndigheter gis en plikt til å ta hensyn til det samlede statlige tilsyn med den enkelte kommune og fylkeskommune, og til relevante forvaltningsrevisjonsrapporter i sin planlegging, prioritering og gjennomføring av tilsyn. Videre skal tilsynsmyndighetene ikke prioritere et tilsyn med samme tema som er planlagt eller nylig gjennomført forvaltningsrevisjon, med mindre det foreligger særlige grunner.

Relaterte artikler:

- En ny og moderne kommunelov (KMD)
- Prop. 46 L (2017–2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) (KMD)
- NOU 2016: 4 Ny kommunelov
- NKRFs høringsuttalelse til NOU 2016: 4 Ny kommunelov